

Hvordan utvikle manus til en TV-serie

På hvilke måter kan brukerinvolvering bidra til historie- og karakterutvikling til en TV-serie med en norsk-vietnameser i hovedrollen?

Masteroppgave i medieutvikling ved institutt for journalistikk og mediefag

OsloMet Storbyuniversitet

Høst 2022

Sammendrag

Denne praktisk teoretiske masteravhandlingen reflekterer over hvordan dybdeintervjuer og teknikker rundt brukerinvolvering kan være godt egnet til å videreutvikle karakterer og historien i et manus til en dramaserie med en norsk-vietnameser i hovedrollen.

Hovedmålet med oppgaven er å skrive manus til tre av totalt seks episoder, og videre finne ut om teknikker rundt brukerinvolvering som bildedeling og kommentarer kan være nyttig for denne produksjonen. Etter å ha skrevet ferdig tre episoder, så har jeg også gjort rede for hvordan denne oppgaven har bidratt til inspirasjon for hvordan de siste tre episodene kan skrives når dette prosjektet avsluttes.

I oppgaven reflekteres det over fordeler og ulemper rundt det å la seg inspirere av mennesker med autentiske historier og plassere det i en fiksjon samt hva slags etiske vurderinger som må drøftes underveis. I tillegg vil jeg gi en forklaring for hva dramaturgi for film og tv, manus- og karakterutvikling og brukermedvirkning og involvering er.

Oppgaven har tatt utgangspunkt i to informanter og meg selv, alle med norsk-vietnamesisk bakgrunn. Masteroppgaven viser at dersom man benytter teknikker og verktøy rundt brukerinvolvering og manus- og karakterutvikling sammen, kan dette brukes til å videreutvikle karakterene og historien i manuset.

Abstract

This practical theoretical master's thesis reflects on how in-depth interviews and techniques around user involvement can be well suited to further develop characters and the story in a script for a drama series with a Norwegian-Vietnamese in the lead role.

The main goal of this assignment is to write three episodes out of a total of six, and further find out if techniques around user involvement such as image sharing and comments can be useful for this production. After I've finished writing the three first episodes, I also explained how this assignment has inspired the continuation of this drama series.

There will be reflections on the advantages and disadvantages of being inspired by people with authentic stories and placing it in a fiction, as well as what kind of ethical considerations must be discussed along the way. In addition, I will explain what dramaturgy for film and television, script and character development and user participation and involvement are.

The assignment is based on two informants and myself, all with a Norwegian-Vietnamese background. The Master's thesis shows that if you use techniques and tools around user involvement and script and character development altogether, this can be used to further develop the characters and the story in the script.

Forord

Personlig synes jeg det har vært (og til tider fremdeles er) svært vanskelig å sette ord på hvor jeg passer inn, jeg som er født og oppvokst i Norge. Hvem er jeg? Jeg sier jo at jeg er norsk eller norsk-vietnameser, men det er kanskje ikke riktig å si? Og hvordan har det påvirket meg? Siden jeg er oppvokst i Norge, tenker jeg at det er naturlig at jeg hovedsakelig bærer på norske grunnverdier og holdninger.

Men jeg har jo også lært masse av min mor og mine vietnamesiske slektninger om enkelte ting. Som for eksempel at du alltid skal respektere de eldre, selv hvor fæle de enn måtte være. Spis alltid opp maten du får, selv om du er mett. Hører du ikke på de eldre, får du ris på rompa. Ikke gi for mange positive tilbakemeldinger og oppmuntringer til hverandre. For da blir du selvopptatt og lat.

Det jeg lærte av min vietnamesiske familie, stod stikk i strid med det jeg lærte på skolen og av mine norske venner. Jeg husker at jeg fikk lov til å besøke ei i klassen etter skolen da jeg gikk i 2. klasse. Mens jeg var hos henne, la jeg merke til ting som virket helt absurd for meg da. Foreldrene klemte henne og klappet henne på skuldrene og fortalte henne at hun er så flink og snill. Hva i alle dager, tenkte jeg? Hvorfor er foreldrene så greie? Jeg ble spesielt satt ut da foreldrene sa at det var greit at hun ikke spiste opp, så lenge hun var mett. Det var så rart å se hvor rolige og tålmodige foreldrene hennes var. Det var som å være i et alternativt univers. Sakte, men sikkert, skjønnte jeg at dette var ganske normalt i Norge. Og ja, jeg skjønnte også veldig fort at det ikke er lov å slå sine barn. Hurra for det! Dette er jo bare et lite utdrag av mitt lille liv. Et liv mellom to kulturer. Alle har en historie. Og disse historiene vil jeg høre mer om.

Ideen om å skrive et manus til en tv-serie som har hovedfokus på nordmenn med vietnamesisk bakgrunn har jeg tenkt på i flere år, da jeg opplever at det ikke finnes mange slike serier. Spesielt i Norge. Det har vært vanskelig å se for seg hvordan det skulle gjøres på en informerende måte – derfor har jeg ikke turt å realisere det. Men med massiv veiledning fra skolen og utrolig mye støtte fra familie og venner, så turte jeg å kaste meg i prosjektet!

Jeg vil rette en stor takk til Ragnhild Fjellro, min veileder, som har støttet meg hele veien, spesielt under graviditeten. Uten din positive energi og konstruktive tilbakemeldinger, hadde jeg ikke kunnet kommet meg i mål.

Min store, gale familie! Takk for innspill til dialog og setting. Dere er en av hovedgrunnene til hvorfor jeg ønsket å skrive manuset. Dere har vært en stor inspirasjon under hele prosessen. Spesielt deg, mamma.

Jeg vil også takke Dagny Stuedal og Tine Figenschou, som fikk meg til å endre retning og lande på riktig format for dette prosjektet. Jeg var lenge i tvil, men etter å ha pratet med dem underveis, skjønnte jeg fort at jeg måtte gjøre det som var riktig for meg ved å følge magefølelsen.

Takk til Frode Nordås som hjalp meg med litteraturlisten og inspirasjon til hvordan manuset kan se ut.

Jeg vil også takke Reidunn Lognvik Reinholdt som ga meg tilbakemeldinger, tips og teori til karakterutviklingen.

Og til slutt, til mine gutter, Eirik og Benny. Eirik, min klippe. Du som alltid ror oss trygt inn i land når båten spinner ut av kontroll. Manuset bærer preg av deg. Våre lange samtaler har formet manuset på mange måter, det skader heller ikke at du har sett gjennom prosjektet et par ganger og hjulpet meg med korrektur. I min verden, er du virkelig det beste mennesket!

Takk til fyrverkeriet Benny som har vært min drivkraft til å fullføre. Da du kom til verden under masterløpet, endret alt seg. Til og med denne oppgaven. Naturligvis vil jeg dedikere dette prosjektet til deg og til din pappa.

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	1
1.1. Bakgrunn for ideen	2
1.1.1. Hvorfor trengs konseptet?	4
1.1.2. Misjon og målgruppe	5
1.2. Problemstilling og forskningsspørsmål	8
1.3. Oppgavens begrensninger	9
2.0. Bakgrunn	9
2.1. Dramaturgi for film og fjernsyn	9
2.2. Hva er en god historie?	11
3.0 Teori- og begrepsavklaringer	13
3.1. Manusutvikling	14
3.2. Karakterutvikling	14
3.3. Virkelighetslitteratur	18
3.4. Kjærlighetshistorien	18
3.5. Å være flerkulturell	20
3.5.1. Identitet og tilhørighet	20
4.0 Metodevalg for karakter- og historieutvikling	21
4.1. Brukermedvirkning og brukerinvolvering	22
4.1.1. SAY, DO and MAKE	24
4.1.2. Eksempler på brukermedvirkning og brukerinvolvering	24
4.2. SAY-teknikk: semistrukturert dybdeintervju	25
4.3. DO-teknikk: personlig bildesamling og kommentarer	28
4.4. MAKE-teknikk: Emotional toolkit	29
4.5. Etsiske hensyn	29
5.0. Erfaringer fra virkeligheten – en undersøkelse av hvordan brukerinvolvering kan bidra til historie- og karakterutvikling til en TV-serie med en norsk-vietnameser i hovedrollen	32
5.1. Hvilke elementer fra brukerinvolveringen var særlig sentrale for utvikling av karakterene? ...	32
5.2. Var det noe fra brukerinvolveringen som ble særlig sentralt for utviklingen av historien?	45
5.3. Hvordan er brukermedvirkning særlig egnet eller uegnet når man vil fortelle historier om unge nordmenn med sørøst-asiatisk opphav?	53
6.0 Avslutning	59
7.0 Kilde- og litteraturliste	62
8.0 Samtykkeskjema	65
9.0 Intervjuguide	71
10.0 Emotional Moodboard	73
11.0 Character Map	75

1.0. Innledning

I min praktisk-teoretiske masteroppgave ønsker jeg å gjøre rede for hvordan teknikker og verktøy rundt brukermedvirkning kan være med å videreutvikle karakterene og historien til en TV-serie.

Verktøy og teknikker rundt brukerinvolvering og brukermedvirkning har vokst betraktelig i takt med dagens marked der brukerne engasjerer seg mer og står i sentrum under hele prosessen. Dette er en designprosess basert på kollektiv kreativitet (Sanders & Stapper, 2020).

Brukerinvolveringen for denne oppgaven går ut på å utføre semistrukturerte dybdeintervjuer med to ulike nordmenn med vietnamesisk bakgrunn, i tillegg til bildedeling som informantene gjør før intervjuene. Jeg skal også bruke meg selv i prosessen siden jeg har blitt inspirert til å bruke deler av mitt liv i manuset.

Hovedmålet med masteroppgaven er å skrive manus til tre av totalt seks episoder. Målet mitt videre er å fortsette arbeidet etter at dette masterprosjektet er avsluttet. I denne masteroppgaven, skal jeg hovedsakelig snakke om de tre første episodene, siden de tre siste episodene ennå er under utvikling. Men jeg har også gjort rede for hvordan denne oppgaven har bidratt til inspirasjon for hvordan de siste tre episodene kan skrives når dette prosjektet avsluttes.

Videre vil jeg understreke at dette er et råmanus. Det vil si at det skal være rom for redigering og endring når det skal produseres og flere mennesker blir involvert i prosjektet. Jeg skal finne ut om brukermedvirkning kan fungere som en kreativ inspirasjonskilde og være med å videreutvikle historiene og karakterene med norsk-vietnamesisk bakgrunn i tv-serien.

Jeg skal blant annet finne ut hvem de er som person, hva deres interesser er, deres tilhørighet og identitet rundt det å være norsk-vietnameser, hva slags sosiale medier de bruker mest, om deres relasjoner til venner og familie, utfordringer de møter på og hva slags ønsker og mål de har ved å kartlegge informasjonen som blir innhentet. Alt dette kan potensielt brukes når det skal utvikles karakterer til tv-serien.

I den teoretiske delen av oppgaven vil jeg gi en kort forklaring på hva dramaturgi er for film og tv og hva en god historie består av. Det blir også noen begrepsavklaringer om intervjuer, brukerinvolvering og medvirkning, kreative metoder, karakterutvikling, målgruppetenkning og etiske dilemmaer rundt det å bruke mennesker med autentiske historier i en fiksjon.

Videre ønsker jeg å drøfte hvordan man kan utvikle karakterer og historien i et manus ved bruk av metodene nevnt ovenfor ved å argumentere styrker og svakheter rundt denne måten å jobbe på. Jeg vil også gjøre rede for hvordan jeg har utviklet manuset i forkant, og hvordan manuset ble utviklet videre underveis og etter.

Manuset hadde så klart blitt bedre med flere om bord, men foreløpig står jeg veldig alene i veldig mange avgjørelser. Derfor tror jeg brukermedvirkning og involvering kan hjelpe meg videre. Å jobbe på denne måten inkluderer flere mennesker, deres innspill bidrar til at denne reisen blir hakket mer spennende og mindre ensomt.

1.1. Bakgrunn for ideen

Ideen om å skrive et manus som har fokus på nordmenn med vietnamesisk opphav, har jeg tenkt på i flere år da jeg opplever at det ikke finnes så mange serier og filmer hvor sørøst-asiatere med flerkulturell bakgrunn blir representert. Ifølge en rapport fra Nielsen medieselskap, som jobber med publikumsmåling, data og analyse i USA, viser de at det har vært en betydelig økning i asiatisk representasjon på tv-skjermen i 2021. Av 1500 tv-serier de undersøkte, var det en 11 % økning i asiatiske roller. Dette er en indikasjon på at film- og tv-serieindustrien reagerer på økende krav om mer asiatisk-inkluderende innhold. I denne undersøkelsen viser de til at det er flere asiatiske kvinner enn menn i tv-seriene, og at asiater er mest representert i sjangeren science fiction, og mindre representert i romantiske, dramatiske og humoristiske serier (Nielsen, 2022, s.5). Videre i undersøkelsen snakker de også om at mange amerikanere med asiatisk bakgrunn føler at det ikke er nok representasjon av deres identitetsgruppe på TV. Når de først blir representert på skjermen, føler mer enn halvparten av asiatisk-amerikanere at fremstillingen er unøyaktig og feil (Nielsen, 2022, s.7).

Gjennom alle sjangere er øst-asiater best representert, med blant annet den koreanske tv-serien Squid Game som tok verden med storm. Den amerikanske/koreanske tv-serien Pachinko har også høstet gode tilbakemeldinger. Sørøst-asiater, derimot, er minst representert på tv-skjermen. Her er det muligheter for å åpne flere dører for mennesker med denne bakgrunnen. Undersøkelsen kommer fra et amerikansk perspektiv, hvor de hovedsakelig har undersøkt amerikanere med asiatisk bakgrunn. Jeg oppfatter det uansett som svært relevant for denne oppgaven da det kan trekkes paralleller fra det å ha asiatisk opphav i den vestlige verden.

Et godt eksempel på en norskprodusert tv-serie med nordmenn med asiatisk opphav i hovedrollene, vil så klart være dramaserien Norsk-ish som hadde premiere på NRK i 2020. Her følger du Helin, Amrit og Fariba med tyrkisk, iransk og indisk bakgrunn. De opplever at de står i spagat mellom to kulturer. De prøver å navigere i voksenlivet med alle dens utfordringer, usikkerhet, ubehagelige hverdagsopplevelser og seiere (NRK, 2020). Det er også verdt å nevne den norske dramaserien SKAM som hadde premiere tilbake i 2015. Serien viser til det multikulturelle aspektet, spesielt i sesong 4, hvor de følger muslimske Sana med røtter fra Marokko, og hennes erfaringer rundt hvordan det er å være muslimsk ungdom oppvokst i Norge. Tv-serier som dette er et perfekt eksempel på hva slags type serie jeg ønsker å produsere, bare sett fra et norsk-vietnamesisk perspektiv.

Med denne oppgaven får jeg dekket et behov ved å fortelle en historie med en norsk-vietnameser i hovedrollen. Det er avgjørende at historien blir fortalt fra et perspektiv som kan forme folks oppfatninger om sørøst-asiater som også identifiserer seg som norsk. Eller kanskje bare identifiserer seg som en av delene. Min fordel med denne oppgaven er at jeg er selv norsk-vietnameser. Dermed er det naturlig for meg å trekke frem egne erfaringer i tillegg til informantenes erfaringer. Et av målene med denne oppgaven er å skape et større mangfold og representasjon som kan føre til mer forståelse, inkludering, engasjement utenfor skjermen.

Jeg hadde en idé til manuset, men jeg visste ikke hvem karakterene skulle være. For å utvikle et manus er karakteroppbyggingen en sentral del. Ifølge filmregissør og forfatter Peter Harms Larsen, så er hele persongalleriet i en fortelling som instrumentene i et

symfoniorkester – de får identitet og funksjon gjennom akkompagnement og motspill, harmoni og kontrast til hverandre når orkesteret spiller (Larsen, 2005, s.53). Altså, uten karakterer har du ikke en historie. Derfor ble jeg motivert til å finne ut hvordan verktøy og teknikker rundt brukermedvirkning kan bidra til karakter- og historietutvikling til manus.

I masteroppgaven skal jeg skrive manus til en romantisk dramaserie. Tv-serien skal ta for seg livet til en 28 år gammel norsk-vietnamesisk kvinne med hovedfokus på kjærlighet, identitet og tilhørighet. Vi følger også hennes venner og familie, men alltid fra hovedkarakterens ståsted. Menneskene vi skal følge har ikke samme bakgrunn, heller ikke like meninger om alt. Det de har til felles er at de prøver å finne ut av livet.

1.1.1. Hvorfor trengs konseptet?

Hensikten med prosjektet er å skape en bredere fremstilling av tilværelsen til unge mennesker med sørøst-asiatisk opphav, som igjen kan bidra og inspirere til kunnskap, toleranse og forståelse rundt hva det vil si å være norsk med vietnamesisk bakgrunn i dag. Her må jeg understreke at det aldri vil være mulig å være talerør for alle norsk-vietnamesere i Norge, da denne oppgaven kun bruker to informanter og meg selv. Men det fine er at den uansett kan være relaterbar for mange, og kan bidra med å gi en «representativ» bit av det mangfoldet vi ser her til lands i dag, som forfatteren Aon Raza Naqvi skriver i boken *Third Culture Kids* (Raza Naqvi, 2019). Tross alt finnes det per dags dato ingen tv-serier i Norge med en norsk-vietnameser i hovedrollen.

1.1.2. Misjon og målgruppe

TV-serien skal treffe alle mellom 25 og 40 år, spesielt norsk-vietnamesere. Samtidig skal den treffe de som ønsker å lære mer om hvordan det er å være norsk med vietnamesisk bakgrunn i dagens samfunn.

Hovedmålet med denne oppgaven er å skrive et manus om det å finne kjærligheten, slik at serien også treffer de som syntes det er interessant med romantiske komedier. Tv-serien skal også gi et lite innblikk på hva slags utfordringer hovedkarakteren kan møte på jakten på en partner og også hvordan hun navigerer seg gjennom utfordringene når det gjelder hennes familie.

Som nevnt er sørøst-asiater dårlig representert på tv. Ifølge Ingerid Nordstrand, leder og journalist for NRK Ung, er det viktig å jobbe med målgrupper når ideer skal utvikles. I et intervju sier Nordstrand: «For å nå en målgruppe må man ha en tydelig tone som den målgruppa liker, man må snakke med det språket som er relevant og føles naturlig for den målgruppa» (Nasjonal digital læringsarena, 2019, 2:32). Fremgangsmåten min med brukerinvolvering kan derfor være avgjørende for å treffe nettopp denne målgruppen.

Utvalg av informant

Jeg tok kontakt med noen jeg kjente, og en mannlig kandidat stilte opp frivillig. Deretter ble jeg tipset av informanten om ei han kjente, så ballen rullet ganske så kjapt. Den mannlige kandidaten er 30 år gammel, mens den kvinnelige informanten er 32 år. I denne oppgaven blir mannen kalt for informant 1, men kvinnen blir kalt for informant 2 i kapittel 5.0.

Resultater.

Disse to har ulike yrker, og er ganske ulike som personer. Dette var viktig for å skape mer variasjon i dataen som ble samlet inn. Jeg har også brukt mye av meg selv, siden mye av manuset er meget løst basert på mitt eget liv.

Når det gjelder representasjon, så får jeg ikke presentert hvordan alle norsk-vietnamesere er, men kun et lite utvalg. «En representasjon er en språklig fremstilling av et fenomen» (Johannessen et al., 2019, s.53):

Tenk på forholdet mellom representasjon og fenomen som forholdet mellom kart og terreng: Et kart er aldri det samme som terrenget. Det er en beskrivelse av terrenget. Og kartet beskriver ikke alt i terrenget: Noen ting løftes frem, mens andre ting utelates. Ingen som ser på et kart, vil tenke at det er en ren gjengivelse av virkeligheten. Kartet er snarere et nyttig redskap vi bruker til å orientere oss i terrenget. På samme måte skal du tenke om representasjoner: En representasjon er aldri det samme som fenomenet. Den beskriver fenomenet» (Johannessen et al., 2019, s.53).

Under finner du oversikt over hovedmål og delmål:

Hovedmål:

- Skrive tre manus på tre episoder med en norsk-vietnameser i hovedrollen

Delmål:

- Finne inspirasjon for hvordan jeg kan videreutvikle de tre siste episodene
- Hjelp unge mellom 25 og 40 år med de utfordringene de møter på i hverdagen som norsk med vietnamesisk opphav. Serien skal bevisstgjøre de ulike nyansene av hva det vil si å være norsk-vietnameser, og i tillegg vise til at det er mer kjærlighet der ute enn hat. Den skal også være relaterbar for store deler av gruppen.
- Å bryte/bekreft stereotypier og holdninger, spesielt blant de som kjenner litt på fremmedfrykt. Eller normalisere hva som kanskje ikke blir ansett som normalt.
- Skape flere karakterer som har norsk-vietnamesisk bakgrunn
- Skape flere asiatiske forbilder

Hvorfor fortelle historien?

Det er klart at det burde fortelles flere historier om mennesker med flerkulturell bakgrunn; det er viktig at flere mennesker blir representert på en realistisk måte som folk kan kjenne seg igjen i på TV-skjermen. I et intervju med Bahareh Badavi, en av skaperne bak dramaserien Norsk-ish, forteller hun at både media og fiksjonsfortellinger er med på å bygge identiteten til folk, og gir en speiling av hvordan ting er og hvordan vi vil det skal bli. Hun nevner også at da hun var liten, var det litt kjipt fordi hun aldri helt kunne identifisere meg med noen på skjermen. Derfor ble serien Norsk-ish til (Johansen, 2020). Det Badavi nevner, kan jeg og mest sannsynlig mange med asiatisk bakgrunn kjenne seg igjen i. Det å ikke se en som meg på tv, har på mange påvirket min identitet og mine følelser rundt identitet. Det har også påvirket hvordan jeg rangerer meg selv i samfunnet. Med det utvikles det en stor usikkerhet rundt min identitet og tilhørighet. Det er ikke slik at det ikke finnes asiater på tv i dag; den nevnte undersøkelsen viser til 11 prosent økning av asiatisk representasjon på tv. Men vi har så klart en lang vei å gå og flere historier å fortelle for å oppnå en bredere representasjon som flere mennesker med sørøst-asiatisk bakgrunn kan relatere seg til. Under min oppvekst, har jeg sett mange stereotypiske fremstillinger og forestillinger om hvordan «alle» asiater er. Ofte ser man mennesker med asiatisk etnisitet i en birolle som forskeren, au-pairen, kompisen til

hovedrollen, vaskedamen, kampsportgeniet, farmasøyten og lignende. Det er fint det, og jeg synes ikke at man kan slutte å bruke asiater i slike roller fremover, men det hadde også vært flott å kunne se til en bredere fremstilling som ikke faller i de stereotypiske gruvne. Ifølge forfatter og medieforsker Anne Hege Simonsen, den eneste måten å utfordre stereotypene om «de andre» ved å gå i dialog med dem. Det innebærer åpenhet, vilje til å lære og vilje til å ta feil (Simonsen i Eide, 2001, s.37).

Orientalisme

Edward Said skrev i 1978 en bok om orientalismen. Orientalismen kan handle om mange ting, men jeg skal kun trekke frem essensen rundt orientalisme som er relevant for dette prosjektet. Orientalisme kan blant annet handle om hvordan vi forstår andre som ikke er som oss og den diskursen som kommer med. Andre som ikke er som oss refereres som «de andre» i boken til Said. «De andre» kan være de som ikke har samme etnisk og/eller kulturell bakgrunn som deg. Said mener at det burde presenteres ulike fremstillinger fra ulike perspektiver for å oppnå en respektabel og en mer nøyaktig beskrivelse av en bestemt gruppe med mennesker. Derfor er det viktig å inkludere de menneskene det gjelder (Said, 1978).

Men man må for eksempel ikke være sørøst-asiater for å kunne ha muligheten til å skrive om sørøst-asiater. Men når du skal det, mener Said at det er viktig å sette deg inn målgruppen ved å for eksempel besøke det stedet og snakke og interagere med de du skal skrive om. Så det store målet her er å transformere deg selv som en enhetlig identitet til en identitet som inkluderer den andre uten å undertrykke forskjellene (Said, 1978). På bakgrunn av Saims definisjon av de andre, kan du skrive historien som inkluderer begge parter, og gi en respektabel fremstilling eller diskurs (Said, 1978). I oppgaven min skal jeg forsøke å løfte og fremheve identitet og refleksjoner rundt tilhørighet i manusskrivingen. Samtidig må jeg ta ekstra hensyn til mine informanter som ikke nødvendigvis har samme bakgrunn som meg for å skape en bredere fremstilling.

Lill Saloe skriver i boken sin *Cross Cultural Kids – en bok for deg som vokser opp med flere kulturer* (2020):

For å ha tilhørighet er det også viktig at du kjenner deg igjen i historier som fortelles, og bilder du ser rundt deg. Du må ha noe "å speile deg i". Kjenner du deg igjen i det du leser i avisen? Ser du bilder av noen som likner på deg eller har samme bakgrunn som deg, på forsiden av moteblader, i blogger eller i reklamer? Kjenner du deg igjen i hva karakterer med minoritetsbakgrunn i serier som du følger, er opptatt av? Får du være deg selv og fortelle fra ditt liv uten at andre dømmer, mister interessen eller kommer med nedverdiggende kommentarer? Tilhørighet påvirkes av om du inkluderes og vises som en del av fellesskapet på lik linje med andre, uten overdrivelser eller unntak (Salole, 2020, s.19).

1.2. Problemstilling og forskningsspørsmål

Som beskrevet i punkt *1.0. innledning*, så jeg vil jeg at informantene skal forsøke å hjelpe meg med å ferdigutvikle historien og karakterene, og kanskje inspirere nye karakterer til tv-serien. For å gjøre dette, skal jeg presentere problemstillingen med tre forskningsspørsmål. Problemstillingen lyder som følger:

På hvilke måter kan brukerinvolvering bidra til historie- og karakterutvikling til en TV-serie med en norsk-vietnameser i hovedrollen?

Før jeg presenterer forskningsspørsmålene, vil jeg forklare problemstillingen.

Problemstillingen skal hovedsakelig være med å svare på hvordan metoder rundt brukerinvolvering kan brukes for å videreutvikle manusskrivingen for en bestemt målgruppe. Samtidig skal den også vise til hvordan man kan produsere manus ved bruk av ekte mennesker med ekte historier. For å kunne svare på det, er det tre forskningsspørsmål jeg skal forsøke å svare på:

1. Karakterutvikling:

Hvilke elementer fra brukerinvolveringen var særlig sentrale for utvikling av karakterene?

2. Dramaturgi:

Var det noe fra brukerinvolveringen som ble særlig sentralt for utviklingen av historien?

3. Representativitet:

Hvordan er brukermedvirkning særlig egnet eller uegnet når man vil fortelle historier om unge nordmenn med sørøst-asiatisk opphav?

1.3. Oppgavens begrensninger

I første omgang hadde jeg en plan om å intervju rundt 15-20 informanter, men siden dette er en praktisk-teoretisk masteroppgave med begrenset tid og sider å fylle, betyr det at utvalget ikke blir like bredt som ønsket. Hovedmålet med denne oppgaven er å utvikle manus. Derfor fokuserer jeg på to informanter og meg selv slik at jeg får mer tid til en mer utfyllende analyse av de som blir intervjuet. Oppgaven er ikke representativt for alle norsk-vietnamesere, men kun et knippe utvalg på enkelte norsk-vietnamesere mellom 25-40 år. Oppgaven kan fortelle noe om norsk-vietnamesere, men dataene blir ikke utfyllende nok. Fokuset blir da på disse informantene og deres bakgrunn, for å finne ut om dette kan være en god måte jobbe på for å videreutvikle karakterene og historien til dette manuset.

2.0. Bakgrunn

I dette kapitlet vil du få en liten oversikt over dramaturgi for tv og film. Du vil også lese om hva en god historie innebærer. Dette er også med på å danne et grunnlag for resten av oppgaven. Som student får man ofte høre at det er viktig å lene seg på andre. Eller som Laurie Hutzler forklarer litt bedre: «Writing can be a lonely occupation, but no writer ever accomplishes anything alone. In particular, I stand on the shoulders of giants» (Hutzler, 2009, s.5).

2.1. Dramaturgi for film og tv

Før man går i gang med å skrive en fortelling, kan det være fint å forstå hva dramaturgi er. "Dramaturgi" kommer fra gresk og betyr læren om dramaet. Etter en storhetstid i gresk teater, forsøkte filosofen Aristoteles å finne fram til hvilke egenskaper som kjennetegner et godt drama. Selv om filmspråket startet sin utvikling for mindre enn hundre år siden, bygger allikevel mye av våre dagers filmdramaturgi fortsatt på Aristoteles' over to tusen år gamle betraktninger om skuespillet som for eksempel oppbyggingen av dramaet. De fleste filmer og tv-serier blir i dag delt opp i tre hoveddeler: begynnelse, midtdel og slutt. (Eriksen, 2000, s.50-51).

Michael Evans skriver i boken *Innføring i dramaturgi* (2006) at «dramaturgi er læren om hvordan skuespill og andre fortellinger i dramatisk form er oppbygd» (Evans, 2006, s. 17). Dramaturgi er derfor noe som kan forklare det dramatiske oppsettet for en fortelling, og hva det innebærer.

I boken *Fortellerteknikk og dramaturgi for film og fjernsyn* (2000) forklarer bokens forfatter Geir Eriksen at bakgrunnen for alle filmer og tv-serier som lages er at filmskaperne ønsker å fortelle noe om menneskets forhold til omgivelsene, til andre mennesker eller til seg selv. I dramaet avslører menneskene sine tanker, følelser og egenskaper først og fremst gjennom hva de foretar seg. Drama er handling. Den dramatiske filmen må derfor bringe sine mennesker gjennom en serie av situasjoner som gir tilskueren anledning til å forstå psykologien hos de enkelte rollefigurene. For at mennesket overhodet skal foreta seg noe, må det ha en motivasjon for å handle (Eriksen, 2000, s.51).

Handling

Handling avslører karakteregenskaper. Enhver handling krever en motivasjon. Motivasjonen må være sterk. Intensjonen den resulterer i, må møte store hindringer. I dramaet vil gjerne en eller flere av personene gjennomgå en utvikling mot en ny erkjennelse gjennom de hindringer de utsettes for. Budskapet ligger i karakterens måte å håndtere de prøvelsene han eller hun blir utsatt for på veien mot målet. Slik blir den dramatiske rammen som regel bare et middel for å nå dramatikerens mål; å fortelle noe om menneskets forhold til sine omgivelser eller til seg selv (Eriksen, 2000, s.52).

Manuset tar for seg hovedkarakteren Mai sin reise fra å være i et forhold til å bli dumpet, helt ut av det blå. Til hennes største forskrekkelse er hun nå singel. Hun er ikke typen som liker å være alene, hun trives best i forhold og å ha mennesker rundt henne. Hennes største mål i livet er å finne kjærligheten, og alle hennes handlinger er drevet av å finne den rette, på godt og vondt. Etter at hun blir singel, kjenner hun på en stor usikkerhet rundt hvem hun er som person. Hun opplever hun at hun må finne seg selv igjen, sin identitet, uten å vite helt hvordan. Vi følger hennes reise mens hun prøver å navigere seg gjennom datinglivet, finne kjærligheten, finne styrke i hennes identitet og samtidig dyrke vennskapene og familierelasjonene hun har. Hennes måte å håndtere hindringene på som står i veien for

målet, skal forklare mye om hvordan hun er og utvikler seg som person, og om hennes omgivelser.

Framdrift

En film kommer i gang når publikum begynner å stille spørsmål med hensyn til utfallet av en situasjon. Dette skjer når en harmonisk tilstand har blitt forstyrret. Noen har blitt tvunget til å handle (Eriksen, 2000, s.58). I manuset skjer dette når norsk-vietnamesiske Mai plutselig blir dumpet av den såkalte perfekte norsk-vietnamesiske kjæresten. Hun faller derfor inn i en tilværelse hun ikke trives med. Hun begynner å date for å finne den store kjærligheten. Når karakteren blir tvunget til å handle, vil karakteren ha fått en viljeretning. Og når det skjer, betyr det at vi blir presentert for en klar konflikt. Og dette er det store nøkkelordet i dramaet. Et drama uten noen type konflikt er en selvmotsigelse (Eriksen, 2000, s.59). Ifølge manusforfatter Trine Breum er en god konflikt en reell konflikt. Et umulig valg – et reelt dilemma. Det vil si en konflikt som ikke har noen enkel eller åpenbar løsning (Breum, 2004, s.28).

Konfliktens funksjon

Årsaken til hvorfor det er konflikter i en film eller tv-serie, er fordi det skal engasjere publikum i den forstand at publikum ønsker å få vite fortsettelsen på fortellingen. Konflikt skaper framdrift. Mangler framdriften blir tv-serien kjedelig (Eriksen, 2000, s.59). Enten har vi ikke greid å etablere konflikter som engasjerer publikum, eller har konflikten allerede fått sin avklaring. Kort oppsummert: dersom publikum ikke lenger har mulighet til å stille seg spørsmål om utfallet av situasjonene i tv-serien, mister de interessen for det de ser (Eriksen, 2000, s.59). Mai, min hovedkarakter, vil for eksempel møte på hindringer i datinglivet. I en av episodene vil hun forelske seg i sin barndomsvenn. Her vil hun møte på en hindring i å nå målet sitt – nemlig sin lykkelige slutt. For vil hun leve lykkelig alle sine dager med barndomskompisen? I tillegg vil historien blant annet ta tak i utfordringer med hennes mor, som rokker på hennes identitet som norsk-vietnameser.

I *kapittel 3. Karakterutvikling*, skal jeg forklare hvordan den dramatiske strukturen blir for dette prosjektet.

2.2. Hva er en god historie?

When telling a story, I am not trying to convince you to share them. I want you to relate my experience to your own. I want to tell stories that create an emotional connection between us (Lambert & Hessler, 2018, s.5).

Alle som forteller en historie, ønsker at den skal være god. Men hva er en god historie? Forfatter Michael Evans forklarer i boken *Innføring i dramaturgi* (2006) at selve «sjelen» på en god fortelling er selve handlingsgangen. Handlingene og hendelsene skal ha en rød tråd. Fra A til Å. Altså:

å skrive gode dialoger og skape interessante karakterer er lettere enn å konstruere en handlingsrekke som henger sammen (Evans, 2006, s.27).

Ifølge forfatteren Joe Lambert, kan en god historie være noe du kan relatere deg til som skaper et emosjonelt bånd (Lambert & Hessler, 2018).

Laurie Hutzler skriver også en lignende definisjon på hva en god fortelling er. I boken *Emotional Toolbox – The Character Map* (2006) skriver hun at gode fortellinger har emosjoner.

Dette er universalt, noe alle kan forstå og relatere seg til. Menneskelige emosjoner er det ene konstante i god fortelling. En emosjonell respons er essensen bak det å bli underholdt. Om det da er å bli rørt til tårer eller at det får deg til å le, å bli overrasket eller at det får deg til å føle redsel. Hvis publikum ikke føler noe, blir det fort kjedelig, som igjen fører til at seeren ender opp med å bytte kanal (Hutzler, 2006).

Så hvordan starte denne prosessen med å skape en god fortelling? Hva burde man tenke på før manuset skal skrive for å sørge for at det får en god flyt?

Evans mener at du må bestemme deg for hva slags historie du ønsker å fortelle før du former innholdet og historien (Evans, 2006). Altså, gjøre rede for og reflektere rundt hvordan manuset jeg skal skrive skal ha en handling som står sterkt.

Det finnes ulike typer historier, som for eksempel karakterhistorier, oppdagelseshistorier, drømmefortellinger, coming of age-historier og lignende (Evans, 2006). I denne oppgaven skal jeg kun gå videre på hvordan man kan fortelle en god kjærlighetshistorie.

Skriveprosessen er en reise, ifølge Joe Lambert (Lambert & Hessler, 2018). Han mener at de tilknytningene/båndene som er skapt med menneskene i fortellingen hjelper oss å fokusere og inspirere hvert individ gjennom prosessen. Det er anbefalt at forfattere holder kontakten med andre mennesker for å kunne dele ideer og jobbe seg gjennom disse stegene sammen. (Lambert & Hessler, 2018, s.70). Ideelt sett, hadde det vært best å skrive manuset sammen med noen, men siden jeg har jobbet alene med utforming av manuset, blir brukerinvolveringen essensielt, siden informantene fungerer som en stor inspirasjonskilde for hele prosessen.

I dette kapitlet fikk du en liten oversikt over dramaturgi for tv og film og hva en god historie kan innebære. I neste kapittel skal vi se videre på teori- og begrepsavklaringer som vil være relevant for denne oppgaven.

3.0. Teori- og begrepsavklaringer

Dette masterprosjektet undersøker hvordan utføring av kvalitative dybdeintervjuer og billeddeling med kommentarer av norsk-vietnamesere kan bearbeides til et tv-seriemanus. Det er den semistrukturerte kreative prosessen som blir vektlagt. Derfor vil jeg i dette kapitlet presentere teori og begreper som er knyttet opp mot utviklingen av manuset.

I forrige kapittel ga jeg en generell innføring på hva dramaturgi er for film og tv, hvordan det vanligvis er strukturert og hva en god historie typisk består av. I dette kapitlet skal jeg gå videre på teori- og begrepsavklaringer som er relevant for denne oppgaven.

Jeg skal presentere manus- og karakterutvikling og typiske trekk for kjærlighetshistorien og målgruppetenkning. I tillegg skal jeg gjøre litt rede for virkelighetslitteratur som forklarer noe om hvordan det er å samle inn data fra ekte mennesker for å så anvende det i en fiksjon. På denne måten kan jeg gi mer utfyllende beskrivelse i neste kapittel når jeg skal diskutere etiske hensyn rundt dette og hvordan man kan utvikle manus med metodene jeg

har valgt for denne masteravhandlingen. I forskning bruker vi teori for å tenke klart, og til å gjøre klart rede for hvordan vi har tenkt. Det handler om å avklare hva vi mener med de sentrale ordene i undersøkelsen vår (Johannessen et al., 2019, s.30).

3.1. Manusutvikling

Utgangspunktet for denne masteravhandlingen er å skrive manus på tre episoder for en tv-serie med en norsk-vietnameser i hovedrollen. Planen videre er at det skal være totalt seks episoder, men foreløpig har det blitt skrevet tre episoder for dette prosjektet. Det skal være en kjærlighetshistorie, men også en hyllest til norsk-vietnamesere der ute som lever gjerne et liv mellom to kulturer. Mye av inspirasjonen er hentet fra meg, men for å oppnå ulike nyanser på hvordan det er å være norsk-vietnameser, har jeg valgt å intervju to andre norsk-vietnamesere for å finne ut om de kan være med å bidra til bedre historiefortelling og litt mer spennende karakterutvikling som treffer flere norsk-vietnamesere.

Datamaterialet fra denne oppgaven tar opp tematikker rundt hvordan informantene fra en flerkulturelt bakgrunn definerer seg selv, deres identitet og kanskje tilhørighet. Funnene som kom frem i analysen av intervjuene, tok jeg med meg videre i den kreative prosessen.

I manuset bruker jeg meg selv og informantene som utgangspunkt. Intervjuene, som blir utført med bildedeling, skal være mitt datamateriale. Dette skal jeg strukturere i første omgang ved å lage en emosjonell kollasj på hver enkelt informant. Kollasjen består av bildene informantene delte med meg i forkant sammen med viktige uttalelser fra intervjuet. Videre skal jeg bruke metoder rundt karakterutvikling for å forme karakterene før jeg går i gang med å skrive dialoger. Kollasjen skal fungere som inspirasjon når jeg går i gang med karakterutviklingen.

3.2. Karakterutvikling

Da jeg skulle gå i gang med å jobbe med manuset, syntes jeg det var utfordrende å strukturere historien. Laurie Hutzler, forfatteren og skaperen bak *The Emotional Toolbox*, har gjort det lettere å kartlegge karakterene og løse utfordringer i en fortelling. I denne masteroppgaven skal jeg benytte meg av *The Emotional Toolbox*. Metoden kan analysere og styrke det emosjonelle innholdet i et manus (Hutzler, 2006).

Konflikt og følelser

Alle historier handler om en karakter eller flere karakterer og emosjoner som kolliderer med hverandre. Uten konflikt, finnes det ingen historie. Selv om karakteren/karakterene sliter med noe eksternt (hendelser og hindre), så er de dypeste konfliktene alltid internt. Å lage et Character Map kan hjelpe med struktur, og få oversikt over den emosjonelle spenningen karakteren har internt. Den kan også forklare hvordan disse emosjonelle spenningene førte/ledet til hennes/hans transformasjon (Hutzler, 2006, s.7).

Character Map

Laurie Hutzler anbefaler at man burde prøve å kartlegge seg selv først for å teste ut om prosessen funker og om du får noe fruktbart ut av det. Det betyr at man burde anvende seg selv i en Character Map før man går i gang med å kartlegge karakterene som skal være med i din fortelling (Hutzler, 2006, s.8). Derfor har jeg valgt å bruke meg selv og to andre i samme målgruppe som meg selv.

Seks spørsmål

Man må gjennom seks spørsmål og trinn når Character Map utvikles. Svarene på spørsmålene skal komme kjapt, det skal være instinktivt. Det skal skrives to eller tre ord som informantene og jeg kommer på først. Svarene skal være korte og presis. Det første svaret er det riktige svaret, ifølge Hutzler. Hun mener at vi må stole på instinktene og prøve å være så ærlig som mulig (Hutzler, 2006, s.10).

Første spørsmål (masken)

- Blant folk som kjenner deg, men ikke kjenner deg godt – hva er den største misoppfatningen om hvem du er? Hvordan tar folk ofte feil om deg når de møter deg første gang? Hva sier folk om deg bak ryggen din? (Hutzler, 2006, s.10)

Her møter vi hovedkarakterens maske, hvordan hun presenterer seg for verden. Dette er en misoppfatning på hvem hun virkelig er.

Andre spørsmål (frykt)

- Hva var din største barndomsfrykt? Dette er en ikke-spesifikk generalisert frykt. Hva ville holde deg våken om natten som barn hvis du tenkte for mye på det? Hva kan gjøre deg så engstelig du hadde problemer med å sovne (Hutzler, 2006, s.19)?

Frykten som karakter har, driver historien og ligger bak karakterens maske.

Tredje spørsmål (sterkeste egenskaper)

- Hva er dine sterkeste egenskaper? Hvilke personlige egenskaper får deg gjennom når det blir tøft? Hvilke egenskaper støtter du deg på? Hva identifiserer andre mennesker som din beste personlighet/verdier (Hutzler, 2006, s.23)?

Karakterens sterkeste egenskaper brukes for å oppnå det hun vil ha. Samtidig vil disse egenskaper også være hennes svakhet siden disse fungerer bare som en falsk stolthet.

Fjerde spørsmål (beundrende egenskaper)

- Dette er egenskaper du ikke har. De er imidlertid egenskaper du virkelig beundrer hos noen andre. Når du ser disse trekkene hos noen andre, skulle du ønske du kunne ha disse fantastiske egenskapene selv.

Dette er egenskaper som karakteren ikke har, men kan oppnå, dersom hun gjør en Leap of Faith. Dersom karakteren velger å gjøre en Leap of Faith, så betyr det at hun gjør et vågesprang som går mot all logikk, fornuft og praktisk og god dømmekraft. Dette krever at hun må gi slipp masken og gi opp sine sterkeste egenskaper for å finne sin «lykkelige» slutt (Hutzler, 2006,2006, s.10).

Femte spørsmål (trøblete egenskaper)

- Hva er egenskapene som får deg i trøbbel? Noen ganger, når ting går rimelig bra, så er det disse egenskapene som vil rote det til. Det er de egenskapene som oftest gjør at du havner i tvister eller vanskeligheter med de nærmeste, kolleger, autoritetsfigurer eller venner (Hutzler, 2006, s.30).

Karakterens trøblete egenskaper er grunnårsaken til hennes problemer med seg selv og med andre. De er egenskapene som gjør at karakteren faller inn i eller skaper følelsesmessig destruktive situasjoner (Hutzler, 2006, s.31).

Sjette spørsmål (the dark side)

- Tenk på noen du ikke kan tåle. Dette er noen du kjenner godt eller noen du har observert – det er en person som faktisk har vært i livet ditt og er ikke en historisk eller kjendisfigur. Når du møtte eller observerte denne personen, oppstår det ofte negativ respons og/eller intens misnøye. Hva var egenskapene denne personen hadde som satte tennene dine på spissen (Hutzler, 2006, s.11)?

Karakterens dark side kan bli ødelagt av hennes frykt. Det er manifestasjonen av alle karakterens verste eller dårligste instinkter. Dersom hun gir seg hen til the dark side, så vil fortellingen være en ulykkelig slutt.

Kartleggingsprosessen

Etter Character Map-prosessen, er det tid for å se på svarene for å finne ut hvordan det kan brukes til å utvikle karakteren videre ved å kartlegge karakterens emosjonelle reise og hennes potensiale for endring og transformasjon. Historiefortellingsprosessen deles opp i tre akter – eller begynnelsen, midten og slutten av historien eller historiesyklusen. I begynnelsen vil jeg introdusere hovedkarakterens egodrevne mål som Hutzler kaller The Want. I midten vil jeg introdusere hvordan hun jakter etter hennes egodrevne mål ved å bruke sine sterkeste egenskaper, som egentlig viser at hennes sterkeste egenskaper er hennes svakhet. Etter dette, vil hennes indre behov oppstå, som Hutzler kaller The Need. Dette er hennes beundrede egenskaper. Mot slutten må hovedkarakteren velge hva hun vil lene mot – en «lykkelig» slutt, som innebærer å gi avkall på The Want, eller en ulykkelig slutt, som innebærer å gi opp hennes beundrede egenskaper og fortsette å jakte på The Want (Hutzler, 2006, s.42).

Dette vil jeg gjøre rede for i punkt 5.1. *Hvilke elementer fra brukerinvolveringen var særlig sentrale ved utvikling av karakterene?*

Etter at jeg har kartlagt hele prosessen fra begynnelse til slutt, kan jeg ta fra hverandre diagrammet for å fortelle historien min.

3.3. Virkelighetslitteratur

Når det brukes ekte mennesker i litteraturen, går det under virkelighetslitteratur. Men hvor går grensen mellom virkelighet og fiksjon? Hvor mye skal man la seg inspirere av informantene? Og hvor mye av meg selv skal jeg bruke? Alt som har skjedd meg og informantene, er det innafor å skrive nøyaktig hvordan det var, og/eller gi nøyaktige beskrivelser av personene involvert? Eller er det min jobb å dikte videre og bruke kreativiteten til å kamuflere informantene så godt som mulig, men samtidig gjøre manuset enda mer spennende? Vil man ikke miste den store kunstnerfriheten hvis man skriver ned eksakt hvordan hendelsene var for meg selv og informantene? Eller er det motsatt?

Ifølge Helene Uri, så har forfattere makt. Vi har makt til å bevege, til å forandre. Og til å skade (Uri, 2016). Det at disse ekte menneskene ikke får sagt sitt om at deler av livet deres blir utlevert i form av bok, film, musikk og lignende, kan være veldig uetisk. Men om forfatterne ikke får fortalt som de ønsker, ville det bety at de får ikke utøvd sin kunstnerfrihet (Uri, 2016). I neste kapittel, vil jeg diskutere litt videre rundt det etiske det å la seg inspirere av ekte mennesker under produksjonen for en tv-serie.

3.4. Kjærlighetshistorien

Alle kjenner til en eller flere kjærlighetshistorier. Dette er noe universalt, noe nesten alle kan relatere seg til. Under skal jeg gjøre rede for flere typiske trekk i kjærlighetshistorier.

Å føle seg ubrukelig

«The worst thing that could happen is being useless, unneeded and unwanted by others» (Hutzler, 2009, s.7). Hovedkarakteren min Mai føler nettopp dette etter å ha blitt dumpet. Den eneste personen som trenger henne er moren – men kun av og til, og på godt og vondt. Dette resulterer i at hun til tider oppfører seg desperat. Desperat etter noe form for kjærlighet fra andre.

Rolle og funksjon

En karakter som er drevet av Power of Love spiller som regel rollen som bestevenn, mentor, den hardtarbeidende assistenten eller noen som driver andre fremover i en historie. Deres funksjon i en fortelling er ofte en som tar vare på andre og hjelpe til å gjøre det som er best for dem, oppmuntre andre til å ta sjansen til å gripe mulighetene, trøste og/eller berolige dersom noen har det vondt, oppmuntre de til å gjøre sitt beste, være tålmodig og kjærlig mot andre og å forutse andres behov (Hutzler, 2009, s.10).

Hva sliter Power of Love-karakteren med i historien?

Spørsmålet om selvet versus andre er et sentralt dilemma for Power of Love-karakteren. Det er det universelle spørsmålet om hvor slutter jeg og hvor begynner du? Når jeg blir sammen med deg, på hvilket tidspunkt mister jeg meg selv (Hutzler, 2009, s.11)?

Historien kan for eksempel ta tak i at karakteren faller i fellene om å tilfredsstill partneren sin, siden hun er empatisk og ønsker at alle de rundt seg skal ha det bra. Men noe skjer som fører til at hun innser hva hun faktisk vil og ikke vil. Hun står opp for seg selv, og finner seg selv til slutt.

Karakterens frykt

Karakterens frykt er den største byrden hun bærer, men også noe karakteren ikke kan unnslippe. Det definerer den hemmelige skammen som karakteren aldri vil møte eller erkjenne – at karakteren kan bli uelsket eller være uelskelig. Karakterens bekymringer om kjærlighet farger ikke bare det romantiske forholdet. Disse fryktene blør inn i hver eneste relasjon karakteren har med andre i historien (Hutzler, 2009, s.16).

Livsleksjoner

Konfliktene i historien gir en karakter muligheten til å lære leksjonene som trengs for å gjøre et leap of faith og leve et mer autentisk og balansert liv. Med mindre en karakter lærer disse leksjonene, vil han eller hun aldri være i stand til å møte og overkomme frykten sin.

Hvis karakteren bare trykker videre og ignorerer livsleksjonene, beveger karakteren seg mot The Dark Side – der karakteren faller inn i hans eller hennes verste jeg og blir oppslukt av frykt (Hutzler, 2009, s.17).

Hva må karakteren lære underveis?

Power of Love-karakterer definerer seg selv ved deres forhold til andre mennesker. De trenger å lære å bli mer autonome og mindre avhengige av andres hengivenheter og validering. Disse karakterene må handle uavhengig og bli mer selvforsynt som individer. Ofte må de lære å stå opp for seg selv, være direkte og spørre om det de vil ha. Dette betyr vanligvis å gi opp gevinsten de legger i å være "hyggelige" mot andre (Hutzler, 2009, s.17).

3.5. Å være flerkulturell

Det er 14 375 vietnamesiske innvandrere i Norge. Av dem, er det 9511 norskfødte med innvandrerforeldre. Kun to av dem har blitt intervjuet for denne masteroppgaven. I tillegg, har jeg anvendt mye av meg selv i manuset.

Boken *Third Culture Kids: Å vokse opp mellom kulturer* (2019) har inspirert meg veldig mye, og fått meg til å reflektere rundt hvordan jeg kan diskutere og bruke boken som inspirasjon i den kreative prosessen. Den gir også et godt bidrag til mitt argument om hvorfor det er viktig å fortelle flere historier som inkluderer mennesker med flerkulturell bakgrunn. Derfor er det viktig å snakke litt om identitet og tilhørighet i neste punkt.

3.5.1. Identitet og tilhørighet

Identitet betyr det som kjennetegner deg og gjør deg til den du er. Det handler om hvordan du oppfatter deg selv, og hvordan andre oppfatter deg. Identitet utvikler og endrer seg gjerne gjennom livet (Salole, 2020, s.211).

Å se flere karakterer med flerkulturell bakgrunn foran skjermen kan være med å styrke identiteten og tilhørigheten til andre med samme bakgrunn. Her er det noen som er «lik meg», og de spiller faktisk hovedrollen. Fordelen med brukermedvirkning er nettopp muligheten til å intervju mennesker med flerkulturell bakgrunn. Da får man innsikt i hvem de er som person i dag, og den fortiden som har preget dem.

Fortellinger om mennesker med flerkulturell bakgrunn er i konstant endring. Spesielt de som har foreldre eller besteforeldre som flyttet fra opphavslandet til et annet land. Mange av

foreldrene og besteforeldrene til de med flerkulturell bakgrunn har nok en annen definisjon på deres identitet og tilhørighet enn de som er oppvokst i det landet som ikke er "opprinnelseslandet". Å være norsk, men også vietnameser, kan være utfordrende å forklare. Noen vil bare si at de bare er norsk, eller bare vietnameser, også har du noen mennesker som har rom for å identifisere seg som både norsk og vietnameser. Det finnes ikke noe fasitsvar her, som forfatter og psykolog Lill Salole nevner i boken *Cross Cultural Kids – En bok for deg som vokser opp med flere kulturer* (2020). Identitet utvikler og endrer seg gjerne gjennom livet. Det finnes altså ulike svar på hvilken måte man definerer seg som norsk med vietnamesisk opphav, og det er opp til en selv hvordan man velger å identifisere seg, da det er i konstant endring. Det som kan rykke på din sannhet, kan være ytre faktorer som plasserer deg i en "boks" som ikke stemmer for deg. Hvordan du oppfatter deg selv, og hvordan andre oppfatter deg, kan være med å forme og gi en forklaring på hvordan din identitet er i dag (Salole, 2020).

Nå som du har blitt litt bedre kjent med relevant teori og sentrale begreper, skal vi nå i neste kapittel se hva slags metoder som vil bli brukt.

4.0. Metodevalg til karakter- og historieutvikling

I denne oppgaven skal jeg ta for meg hvilke metoder jeg har valgt å bruke for å utvikle hovedkarakter og manus.

Jeg har valgt å utføre dybdeintervju og bildedeling med tilbakemeldinger. Dette blir strukturert i form av en kollasj som kalles for en Emotional Moodboard. Videre, skal jeg bruke informasjonen moodboarden gir meg for å kartlegge karakterene til manuset ved hjelp av Character Map som Laurie Hutzler har utviklet.

I denne delen av kapitlet, skal jeg gjøre rede for hvordan man kan utføre semistrukturert dybdeintervju, kombinert med bildedeling og moodboard, og hvordan dette blir strukturert i denne masteravhandlingen.

4.1. Brukermedvirkning og brukerinvolvering

I en kreativ prosess, så har du en person, eller flere, som jobber med å videreutvikle et konsept eller produkt. Men hvordan vet man at det er bra nok? Tidligere, var det oftest populært å jobbe fra en tradisjonelt brukersentrert designprosess, som for eksempel utføre testgrupper, få tilbakemeldinger i form av brukerundersøkelser etter at produktet er ferdigutviklet. Det er alltid rom for forbedring, så det er fremdeles vanlig å jobbe på denne måten for å forbedre produktet eller konseptet deres. Men i tillegg til dette, har verktøy og teknikker rundt brukerinvolvering vokst betraktelig i takt med dagens marked der brukerne engasjerer seg mer og står i sentrum under hele prosessen. Dette er en designprosess basert på kollektiv kreativitet (Sanders & Stapper, 2020).

Med brukerinvolvering, så kan du inkludere brukerne tidlig i prosessen eller helt i begynnelsen, også underveis, de kan være med å endre og/eller forbedre produktet som skal ferdigutvikles. Det finnes mange forskjellige former for brukerinvolvering, men jeg har valgt å forholde meg til forfatterne bak *Convivial Toolbox Generative Research for the Front End Design* (2020) sin forklaring som handler om at forskningsdesign utvikles fra en brukersentrert tilnærming, og hvordan jeg som forsker kan også være designer i prosessen. Jeg skal ikke gå inn på alle definisjonene på de ulike rollene som finnes i den kreative prosessen, men jeg ønsker bare nevne kun de ulike rollene som blir brukt i denne oppgaven, som da blir rollene til informantene (brukerne), forskeren og designeren.

Det finnes ingen fasitsvar på hvordan man skal gå fram, men hovedmålet med brukerinvolvering i denne oppgaven er at informantene skal være involvert og skal medvirke den kreative prosessen for å kunne oppnå ønsket produkt. I mitt tilfelle, er det å skrive manus på tre episoder, også finne ut om de kan inspirere for hvordan de tre siste episodene kan se ut. I denne oppgaven, vil jeg finne ut om det å inkludere informantene tidlig i prosessen og underveis, kan være en effektiv og systematisk, men også en kreativ måte å jobbe på.

I boken *Convivial Toolbox Generative Research for the Front End of design* (2020) forklarer de at «Design handler ikke bare om visualisering og bruk av individuell kreativitet lenger» (Sanders & Stappers, 2020, s.22). Videre forklarer de at utfordringer og problemer kan ikke

løses av enkeltpersoner, siden vi står overfor utfordringer som kan være komplekse og behovet uklart. Et alternativ de presenterer i boken for å jobbe, er gjennom kollektive former for kreativitet og generativ designtenkning (Sanders & Stappers, 2020, s.22).

Å invitere målgruppen min inn tidlig i prosessen, at de er aktiv involvert og medvirker, eller i front-end av designprosessen som de forklarer det i boken, da er håpet å bevege meg mot å designe med dem, ikke bare for dem:

En deltakende tankegang kan bryte ned de disiplinære og/eller kulturelle grensene. Legg til de verktøyene som kan sette alle på samme spillefelt og støtte et felles språk, og du har et designrom som støtter utforskningen av nye ideer, selv i store problemsituasjoner (Sanders & Stappers, 2020, s.23).

Informantens rolle i brukermedvirkningen

I den tradisjonelle brukersentrerte designprosessen er informantene et passivt studieobjekt, og forskeren henter kunnskap fra teorier og utvikler mer kunnskap gjennom observasjon og intervjuer. Designeren mottar deretter passivt denne kunnskapen i form av en rapport og legger til en forståelse av teknologi og den kreative tenkningen som trengs for å generere ideer, konsepter osv. I en co-designprosess, derimot, endres rollene: personen som til slutt skal betjenes gjennom designprosessen får posisjonen som «ekspert på deres erfaring», og spiller en stor rolle i kunnskapsutvikling, idégenerering og konseptutvikling. Ved å generere innsikt støtter forskerne «eksperten på hans/hennes erfaring» ved å gi verktøy for forestillinger og uttrykk (Sanders & Stappers, 2020, s.23). Designeren og forskeren samarbeider om verktøyene for ideer fordi designferdigheter er svært viktige i utviklingen av verktøyene. Designeren fortsetter å spille en kritisk rolle i å gi form til ideene, mens brukerne kan bli en del av designteamet som 'ekspert på sine erfaringer' (Sleeswijk Visser et al., 2005 i Sanders & Stappers, 2020, s.24). Men for at de skal kunne påta seg denne rollen, må de få passende verktøy for å uttrykke seg. I løpet av det siste tiåret har forskningsgrupper innen en rekke akademiske institusjoner, praktikere innen designforskningskonsulenter og designforskningsgrupper innen industrielle institutter, alle utforsket verktøy og teknikker for samdesign og prosessene de kan brukes ved. Interessen for verktøy og teknikker for co-design har vokst raskt (Sanders & Stappers, 2020, s.24).

4.1.1. SAY, DO and MAKE

I denne oppgaven, har jeg fokusert på verktøy og teknikker rundt SAY, DO, MAKE (Snakke, gjøre, lage) som kan skape en deltakende designprosess. Først, vil jeg gjerne avklare hva verktøy betyr i denne sammenhengen. Verktøy er de fysiske tingene du bruker, som for eksempel notatblokk, penn, tusj, mediedagbok, foto og lignende. Mens teknikk er de metodene du bruker verktøyene med. Som for eksempel sende dagbøker til hverandre med kommentarer, fylle ut arbeidsbok (Sanders & Stappers, 2013).

Under medvirkningen, kan man organisere verktøy og teknikker med søkelys på deltakernes aktiviteter i stedet for forskerens eller dataene. Man kan se på hva folk gjør, hva de sier, og hva de lager. Mange studier inkluderer bare SAY-teknikker, men det er i ferd med å bli stadig mer vanlig å finne kombinasjoner av SAY og DO-teknikker (Sanders & Stappers, 2013, s.66).

Alle forskningsteknikker som brukes i dag for å utforske folks opplevelser faller inn i en av tre kategorier - hva folk sier, gjør eller lager (Sanders & Stappers, 2013, s.66). Altså, SAY, DO og MAKE. Dette skal snakke mer om videre i de neste punktene.

4.1.2. Eksempler på brukervedvirkning og brukerinvolvering

Det norske nettserien SKAM er et godt eksempel på hvordan de har brukt brukervedvirkning. Miniserien SKAM gjorde det såpass bra at det ble et globalt kultfenomen, i tillegg har det blitt gjort flere adaptasjoner av serien (Sundet, 2020).

Ifølge Haakon Moslet, tidligere redaksjonssjef for TV og utvikling i NRK P3, så følger SKAM og alle adaptasjonene av SKAM en nettbasert tilnærming. De ulike landene undersøker og gjør research rundt målgruppen før de lager serien, for å finne ut hva som er unikt med ungdommene, og hva deres drømmer og dilemmaer er der de er, og ikke bare kopiere originalen (Stollfuß, 2021, s.133).

Det de ulike seriene har til felles er at de alle fokuserer på en gruppe ungdommer, hver sesong følger vi hovedsakelig en karakters liv, kjærlighet og deres kamp på skolen og hjemme.

Den tyske versjonen av Skam, Druck, er avhengig av brukermedvirkning og involvering. De lar publikum og fans på sosiale medier ta del i utviklingsprosessen. Et godt eksempel på dette, er at i sesong fem, så ble hele rollebesetningen oppdaget og satt sammen via sosiale medier. Det som ble mest brukt, er Instagram (druckaddicts, 2020a).

Publikum og fans får informasjon om castingprosessen etter å ha sjekket for eksempel Instagram-story på den offisielle fankontoen (@druckaddicts). Her blir de omdirigert til Bantry Bay Productions-nettstedet og instruert om å opprette en personlig profil. For å delta i castingprosessen, må søkere laste opp et bilde av seg selv som ikke er redigert, sammen med en kort videosnutt, som kan tas opp via en smarttelefon. De kan også sende inn en video hvor de forteller om hobbyer og personlige ferdigheter. Siste er valgfritt. Videre blir søkere bedt om å kommentere hva de liker med Druck, si om de har noen forbilder og å beskrive generasjonen deres med tre stikkord. Søkere blir også bedt om å kort beskrive sine hverdagslige problemer og hva de mest frykt og for å beskrive hvilken utvikling de ønsker å se i den nye sesongen (Stollfuß , 2021).

Drucks produksjonsapparat legger mye vekt på et gjensidig engasjement. Sammen med fans og publikum, blir historien lagd sammen med skaperne ved å dele personlig informasjon, kulturell kunnskap, kreativitet og ressurser via sosiale medier (Stollfuß , 2021).

Som vi kan se hvordan Druck har jobbet, så kan det virke som om brukermedvirkning kan oppfattes som en videreføring av audience-studies tradisjonen, da det er stor interesse for brukerens opplevelse, persepsjon og oppfattelse av medieprodukter.

4.2. SAY-teknikk: semistrukturert dybdeintervju

Intervjuer er SAY-teknikker som tillater mer frihet til å lære av informantene. Informantene får forme retningen spørsmålene og svarene går. I denne oppgaven kan svarene bidra med å bli kjent med dem på personlig plan. Hva som blir sagt og gjort, kan være med å bidra til karakterutvikling og historie til manus.

Under selve intervjuene, så kan man komme forberedt med en liste over spørsmål, eller med en liste over problemstillinger som fungerer som utgangspunkt når samtalen utvikler seg i en «fri form». Fordelen og ulempen med en løs struktur, er at forskeren må være forberedt på

at informanten kan ta intervjuet i en helt annen retning. Ulempen er at det kan være utfordrende å klassifisere og organisere informasjonen med en gang. Som forsker, må jeg tenke på hvordan jeg skal følge opp de uventede svarene som kommer. Faren for å styre intervjuet i feil retning, eller legge til føringer, er stor hvis det stilles feil oppfølgingsspørsmål, eller at det ikke blir fulgt opp. Fordelen er at informanten kan komme med ny type innsikt som forskeren ikke har tenkt på tidligere (Sanders & Stappers, 2013).

I denne masterprosjektet, skal jeg utføre semistrukturerte dybdeintervjuer med meg selv og to andre norsk-vietnamesere. Det skal være litt personlig, og hvis mulig, skal intervjuene gjøres hjemme hos dem slik at jeg kan bli bedre kjent med omgivelsene og de jeg intervjuer.

På forhånd, så har jeg opprettet spesifikke temaer som jeg vil at informantene skal snakke om. Samtidig ønskes det at informantene skal føle seg fri nok til å prate litt løst rundt temaene. Jeg vil finne ut hvem de er i hverdagen, hva deres interesser er, mål og ønsker, hva slags utfordringer de møter på, hva slags relasjoner de har, altså deres verden, sett fra informantens ståsted. Jeg vil finne ut hvordan de reflekterer rundt disse temaene. For lydopptak og transkribering, vil jeg bruke appen Diktafon og Word som vil ikke bli lagret lokalt av hensyn til personvern.

Professor Aksel Tjora forklarer i boken *Kvalitative forskningsmetoder i praksis* (2021) at «målet med dybdeintervjuer er i hovedsak å skape en situasjon for en relativ fri samtale som kretser rundt noen spesifikke temaer som forskeren har bestemt på forhånd. Ved å skape en avslappet stemning og en noenlunde romslig tidsramme, ofte en time eller mer, er det meningen å få informanten til å reflektere over egne erfaringer og meninger knyttet til det aktuelle temaet for forskningen (Tjora, 2021, s.113).

Intervjuguide

Intervjuguiden (se kapittel 9.0. *Intervjuguide*) for karakterutvikling tar for seg: Hverdag, vaner, oppvekst, medvirkning, opphav, kultur, tilhørighet, rasisme, mål, ønsker og verdier. Spørsmålene vil variere fordi jeg vet ikke helt hva jeg leter etter, derfor stiller jeg litt forskjellige spørsmål for å kunne lage en kollasj med direkte sitater fra informanten selv.

Dybdeintervjuet kan formes på mange ulike måter, men i grove trekk går det gjennom tre faser – oppvarming, refleksjon og avrunding (Tjora, 2021). Disse fasene har jeg brukt i intervjuguiden.

Intervjuguiden jeg har opprettet, starter med oppvarmingsspørsmål. Oppvarmingsspørsmål er enkle, konkrete spørsmål, for eksempel om alder, dagligliv, arbeidsoppgaver og ansvar, hvor man bor og ellers temaer som ikke krever mye refleksjon, men framstår som "uformelle og ufarlige" (McCracken 1988 i Tjora, 2021, s.145-146). Jeg startet intervjuene med oppvarmingsspørsmål som fikk informanten til å fortelle litt mer om seg selv. Før det, snakket jeg litt løst og ledig før jeg gikk i gang med selve intervjuet for å løsne litt opp på stemningen.

Når informanten svarte på grunnleggende spørsmål, og følte seg trygg i intervjusituasjonen, så gled jeg forsiktig over oppgavens refleksjonsspørsmål. Refleksjonsspørsmål danner kjernen i intervjuet. Her kan informanten gå i dybden i ulike deler av forskningstemaet, ofte ved å gå gjennom erfaringer sekvensielt (Tjora, 2021, s.146). Ofte opplevde jeg at informanten ikke svarte på spørsmålene jeg stilte, da ble det en del oppfølgingsspørsmål for å hjelpe dem på rett spor. I noen tilfeller sa jeg lite, eller nærmest ingenting, for å gi informanten tid og rom for å reflektere over spørsmålene som han eller hun vil si. Jeg prøvde også å betrygge dem at det finnes ikke noe rett eller galt, at det er informantens egne erfaringer og opplevelser jeg vil de skal dele, ufiltret.

Avslutningsvis, rundet jeg intervjuet med avrundings spørsmål. Ifølge Tjora, kan avrundings spørsmål lede oppmerksomheten bort fra refleksjonsnivået fra spørsmålene over. Avrundingen normaliserer situasjoner mellom to personer, intervjuer og informant, som ikke kjenner hverandre og som normalt ikke ville snakke så personlig med hverandre (Tjora, 2021, s.145). Jeg avsluttet intervjuene ved å takke dem, og forklarte hva som kommer til å skje videre. Jeg fortalte dem også at de kan alltid ta kontakt dersom det er noe de lurer på.

Når manuset er ferdigskrevet, så delte jeg deler av manuset som er inspirert av dem via e-post. I kontrakten de har skrevet under, står det tydelig at de kan være med å påvirke utfallet av manuset. Hvis noe av manuset er inspirert av informantene, så har de retten til å få det fjernet eller være med å endre på deler av manuset dersom det blir for nært for dem.

Lydopptak og transkribering

For lydopptak og transkribering, brukte jeg appen Nettskjema-diktafon og Word på OsloMet, innlogget som meg, slik at det er kun meg og min veileder som har tilgang. Dette er av hensyn til personvern.

Under intervjuet, brukte jeg lydopptak-appen. Jeg fortalte dem når jeg startet opptaket, og når jeg avsluttet. Lydopptakene ble lagret via mobilappen Nettskjema-diktafon. Opptaket ble kryptert på telefonen slik at opptaket kan kun lyttes til via Nettskjemaet på nettsiden.

Etter at dybdeintervjuet ble lagret, gikk jeg i gang med transkribering. Jeg valgte å være så nøye som mulig, da mye viktig informasjon kan komme frem uten at jeg som intervjuer vet det helt ennå. Når dataen ble strukturert, så ble det lettere å luke bort det som ikke er relevant for denne oppgaven. Ifølge Tjora, vil det ofte være smart å være litt mer detaljert når man transkriberer enn det man tror er nødvendig. Om informantene leter etter ord, kan dette synliggjøre en usikkerhet eller at de sliter med å ordlegge seg. Det er vanskelig å vite om dette vil ha betydning i analysen, og det vil derfor være bedre å ha det med og eventuelt droppe det dersom det ikke blir relevant (Tjora, 2021, s.173-174).

4.3. DO-teknikk (gjøre): personlig bildesamling og kommentarer

Før dybdeintervjuet, fikk informantene i oppgave å sende inn 10-15 bilder (en personlig bildesamling). Det kunne være skjermbilder, inspirasjonsbilder, gamle eller nye bilder som betyr noe. Tanken var at de skulle ha full frihet til å velge hvordan de ønsker å fremstille seg selv uten at noen blander seg inn i de valgene informanten tar. Hvordan de representerer seg som person, kan kanskje bidra til karakter- og historieutvikling.

Å samle inn informasjon på denne måten, er en teknikk innen brukermedvirkning og brukerinvolvering, siden det sendes til personer som skal utføre en oppgave, også blir det sendt tilbake til per post uten at forskeren har direkte kontakt med dem. Å kombinere snakke-teknikk (dybdeintervju) sammen med gjøre-teknikk (bildedeling og kommentarer) kan gi ny type innsikt enn å bare gjøre en av delene (Sanders & Stappers, 2020, s.65).

Målet med oppgaven er å få et lite innblikk over hvordan personen jeg skal intervjuer, opplever seg selv visuelt sett. Bildene blir vist som en kollasj for informantene under intervjuet. Informantene får muligheten til å skrive og fortelle litt om bildene dersom det var ønskelig.

Det positive med oppgaven, er at informantene fikk full kontroll over sitt narrativ, at det blir vist og snakket om fra informantens perspektiv uten at andre involverer seg i valget av bilder. Bilder har en tendens til å fremkalle følelser og minner, vise til situasjoner og historier også bære på mange forskjellige lag av betydninger og assosiasjoner (Sanders & Stappers, 2020, s.71).

4.4. MAKE-teknikk (lage): Emotional toolkit

Som nevnt i forrige punkt, så fikk informantene i oppgave å sende inn 10-15 bilder før intervjuet. Bildene skal vise hvem de er som person. Her fikk de frie tøyler. Under intervjuet viste jeg frem bildene for informantene for å se om det fremkalte reaksjoner eller om det fikk dem til å dele noe personlig om dem selv. Etter intervjuet, samlet jeg bildene og dataene fra intervjuet, for å lage en kollasj på Miro-board, et visuelt plattform på nett (<https://miro.com/>), for å visualisere det som blir sagt sammen med bildene. Dette fungerer som et emosjonelt verktøysett da det inneholder bilder, ord og sitater. Dette kan brukes for å lokke fram minner fra fortiden for eksempel (Sanders & Stappers, 2020).

4.5. Ethiske hensyn

De siste årene har det vært mye diskusjon rundt virkelighetslitteratur. Forfattere som Vigdis Hjorth og Karl Ove Knausgård har latt seg inspirere av sitt eget liv. Diskusjonen har handlet hovedsakelig om hvordan karakterene i deres bøker blir fremstilt, og hvor grensen går. Bøkene de har skrevet, har rot i virkeligheten, men merket som romaner – og har fått merkelappen virkelighetslitteratur (Lilleslått, 2021).

Ifølge Uri, er det vanskelig å være uenig om at det skal være kunstnerfrihet, men det må være rom for å debattere den friheten og konsekvensene av den. Den kunstneriske friheten og forfattermakten må kunne snakkes om uten at man holder ordet kunst opp foran seg som et skjold (Uri, 2016).

I denne masteravhandlingen, for å kunne unngå at informantene, og meg selv inkludert, skal bli fremstilt på en måte som føles feil, så har jeg valgt å dele innholdet med informantene, dersom jeg lar meg inspirere av dem og deres fortellinger om deres liv.

Jeg har forholdt meg retningslinjene til Den nasjonale forskningsetiske komite for samfunnsvitenskap og humaniora. Jeg skal ikke liste opp alle punktene i denne oppgaven, men retningslinjene skal fungere som

noe rådgivende og skal bidra til å utvikle forskningsetisk skjønn og refleksjon, avklare etiske dilemmaer, fremme ansvarlig forskning og forebygge uredelighet. Retningslinjene burde ligge til grunn i hele prosessen – fra planlegging og gjennomføring til publisering og formidling (De nasjonale forskningsetiske komiteene, 2021, s.7).

Kort oppsummert, så er det viktig at jeg som forsker har ansvar overfor alle personer som inngår i eller deltar i dette prosjektet. Informanten må bli respektert og jeg må ta hensyn til deres personlige integritet, sikkerhet og velferd (De nasjonale forskningsetiske komiteene, 2021).

Før dybdeintervjuene fikk informantene et samtykkeskjema som de måtte signere (se *kapittel 8. Samtykkeskjema*). Ifølge Den nasjonale forskningsetiske komite for samfunnsvitenskap og humaniora, så er det en forskningsetisk hovedregel at det skal gis informasjon og innhentes samtykke fra alle som deltar i forskning selv om det ikke innhentes personopplysninger eller sensitiv informasjon. Dette gjelder selv om personene blir anonymisert når man offentliggjør resultatene (De nasjonale forskningsetiske komiteene, 2021). I samtykkeskjemaet står det at det er frivillig å delta og man kan trekke seg når som helst. Informasjon om dem vil også anonymiseres. I forkant av intervjuet, har jeg også presisert at dersom de ser noe som de ikke liker, altså selve fremstillingen av dem i manuset, så kan det fjernes. På denne måten, kan jeg sitte igjen med en god samvittighet, og at ingen blir skuffet over hva som blir skrevet. Under intervjuet, prøvde jeg å lese informanten så godt som mulig for å sørge for at hele intervjusettingen oppleves som trygt og komfortabelt.

Jeg opplevde ikke at noen av informantene følte seg ukomfortable, tvert imot, heller at de syntes at det var stas å kunne snakke så mye om seg selv. Selv om noen av dem til tider ble litt nervøs, stoppet det ikke dem å snakke videre. Også, før intervjuet, informerte jeg for dem at de kunne trekke seg når de ville eller stoppe opptakeren eller endre på noe de sier underveis.

Fordelene med å jobbe på denne måten, er at fortellingene blir mer autentiske. Normalt får informantene ikke sagt så mye hvordan utfallet av manuset blir. At de mister sin stemme opp i det hele. Men siden jeg har lagt opp til at informantene og min familie og venner kan gi tilbakemeldinger på det som har blitt direkte inspirert av dem, så tror jeg har klart å løse det på en måte som fører til alle blir fornøyde. Men igjen, dersom de hadde begrenset min stemme, og vært uenig med hva som ble skrevet, kunne dette ha frarøvet min kreative frihet. Jeg har vært såpass heldig med responsene så langt, at ikke noe har blitt fjernet fra manuset. I stedet har jeg heller fått tips og konstruktive tilbakemeldinger på om de syntes det høres realistisk nok og/eller om det er spennende nok til å la det stå i manuset.

Ulempen med å jobbe på denne måten er at min kunstnerfrihet hadde blitt begrenset dersom informantene ikke likte det som blir skrevet i manuset. Derfor har jeg sørget for å intervjuer mennesker som ikke er redd for å dele deler av sitt liv. Da er det lite sannsynlighet for at deres historie blir fjernet. Den delen av manuset som er inspirert av meg, kan få en del konsekvenser dersom noen av karakterene er inspirert av noen som står meg nær. Dette kan mulig gjøre stor skade dersom jeg ikke redigerer med varsomhet. Men uansett hva jeg gjør, så vil det alltid være noen som ikke vil være fornøyd. Av og til må det tas tøffe valg for at manuset skal fungere. For det er hovedmålet. At manuset skal være engasjerende og henge bra sammen. Det betyr ikke at jeg ikke kommer til å hensyn, for jeg ønsker at historien skal tas godt imot, spesielt for de som står meg nær. Derfor har jeg også bestemt meg for å dele manuset til familie og venner etter at informantene har fått lest, slik at de får muligheten til å gi tilbakemeldinger til meg dersom det er noe de ønsker at jeg skal ta opp, eventuelt endre på.

I samtykkeskjemaet står det tydelig og klart hva som skulle bli tatt opp, slik at informantene er forberedt. Mange kan oppleve et ubehag ved å dele mye om seg selv og få relativt lite igjen (Tjora, 2021, s.188). Derfor tror jeg at brukermedvirkning kan være noe informantene

opplever som noe positivt, siden de får kanskje muligheten til å påvirke retningen og innholdet til manuset.

Før intervjuene delte jeg litt informasjon om meg selv, også har jeg fortalt informantene min intensjon på hvorfor jeg ønsket å skrive et manus med en norsk-vietnameser i hovedrollen. Dette opplevde jeg som noe positivt, å dele noe privat om seg selv kan føre til at de ønsker også å dele litt mer av seg selv. Det jeg gjør her, er å endre deres oppfatning av meg, at de opplever meg heller som en de kan være fortrolig med, ikke som forsker.

I dette kapittelet, har jeg forklart hva brukervedvirkning er og vist til eksempler på hvordan brukervedvirkning fungerer. Jeg har også gjort rede for hva slags type verktøy og metoder som vil bli benyttet for denne oppgaven. Avslutningsvis, diskuterte jeg også noen etiske hensyn jeg måtte ta underveis. I neste kapittel skal jeg forsøke å svare på forskningsspørsmålene i håp om å kunne oppsummere problemstillingen for denne oppgaven.

5.0. Erfaringer fra virkeligheten – en undersøkelse av hvordan brukerinvolvering kan bidra til historie- og karakterutvikling til en TV-serie med en norsk-vietnameser i hovedrollen

I dette kapittelet skal jeg forsøke å svare på de tre forskningsspørsmålene jeg presenterte innledningsvis. Analysekapittelet er delt opp i tre deler. Første delen av analysen vil ta for seg hvordan brukerinvolvering var særlig sentralt for karakterutvikling ved å se på datainnsamlingen strukturert i form av Character Map og Emotional Moodboard. I andre del vil jeg gjøre rede for hvordan brukerinvolveringen ble benyttet ved utvikling av historien. Tredje delen av analysen skal jeg vise til hvordan brukervedvirkning kan være egnet eller uegnet når man vil fortelle historier om unge nordmenn med sørøst-asiatisk opphav.

5.1. Hvilke elementer fra brukerinvolveringen var særlig sentrale for utvikling av karakterene?

Det som stod mest sentralt da jeg skulle gå i gang med å utvikle karakterene, var bruk av karakterutviklingskjemaet utviklet av Laurie Hutzler med seks spørsmål om *The Want*, *The Need* og *The Price* som nevnt i *kapittel 3 – karakterutvikling*. Her måtte jeg ta tak i store

spørsmål rundt hvem karakterene mine er. All dataen som kom fra dybdeintervjuet og moodboarden ble brukt som inspirasjon da jeg skulle finne ut hvordan karakterene skulle se ut. Hovedkarakteren Mai ble til ved å bruke deler av meg selv, informant 1 og informant 2. Under vil jeg vise hvordan karakteren Mai ble til.

Første spørsmål – Masken (Mask)

I begynnelsen av episode en, møter vi på Mai liggende i sengen. Når hun står opp, går hun gjennom sine hverdagslige rutiner og ser ut til å bestå det med glans. Men når vi ser henne alene i parken, ser du at hun blir litt emosjonell når hun scroller gjennom telefonen. Hun ser på siste SMS-utveksling og bilder av eksen. Det har gått tre måneder siden eksen gjorde det slutt, men hun har ikke fått prosessert følelsene enda. Det verste er at hun ikke vet helt hvorfor det ble slutt mellom dem. I møte med andre mennesker, slår hun på bryteren og viser sitt optimistiske jeg. Dette ser du et eksempel på når hun prater med søsteren. Det betyr at det er ikke lett for andre å se hvordan hun egentlig har det:

EXT. BIRKELUNDEN PARK - DAG

Mai sitter på en benk i parken og nyter kaffen. Ved siden av henne sitter det et kjærestepar, en mann og en kvinne. De smiler og holder hender. Mai titter på de i et par sekunder før hun tar fram telefonen.

Hun blar gjennom bilder av seg selv sammen med en annen norsk-vietnamesisk MANN. Det ser ut som om de er, eller har vært, kjærester. Hun blar videre på mobilen og ser på en gammel meldingsutveksling mellom henne og mannen:

SMS

Mai: Kan vi ikke i det minste prate om det? Du kan ikke bare slå opp via SMS? Har jeg gjort noe?

Bao: Det er ikke deg, jeg bare trenger å fokusere mer på meg selv fremover.

Mai: *Jeg fortjener å vite. Kan vi møtes?*

Bao: *Jeg tror det er best at vi ikke har noe kontakt fremover.*

Mai blir fjern og stirrer ut i luften. Hun kvikner til og søker etter 'otere' på Youtube. De søte videosnuttene av otere muntre henne opp.

Plutselig ringer LENA via facetime.

(Facetime med Mai, storesøster LENA (35), nevø BOB (snart 2) og mannen til Lena, NICO (36)):

MAI

Hei la familia!

I første episode blir vi introdusert til Mai sin maske, det vil si hvordan hun presenterer seg for verden. Masken er en misoppfatning på hvem hun virkelig er. Den største misoppfatningen av hvem Mai er, at hun ser alltid lyst på livet, at hun er fornøyd og trygg på seg selv og at hun er tøff når hun må være det. Dette er en misoppfatning som er basert på meg selv, da mange oppfatter meg som en ganske så optimistisk og trygg type. Men på mange måter er jeg ikke det. Bak fasaden er jeg ekstrem usikker, sårbar og pessimistisk.

Andre spørsmål – Frykt (Fear)

Mai sin aller største frykt er å bli forlatt og være mislykket. Mai er redd for å bli forlatt fordi faren forlot hele familien da hun var 13 år, og hun har ikke snakket med han siden. Alt hun vet er at han flyttet til Vietnam, giftet seg på nytt og fikk to barn til. Denne frykten blir overført i hennes romantiske relasjoner.

Når det gjelder følelsen av å være mislykket, handler det om at Mai frykter at hun vil aldri være bra nok for moren hennes. Hun har et anstrengt forhold til moren. Selv om hun har en stabil jobb, viser ikke moren noe særlig stor interesse for hva hun gjør. Derfor føler hun ikke har gjort det så bra karrieremessig. Hun hadde også en «perfekt» norsk-vietnamesisk kjæreste i over fem år, men siden hun ble dumpet er frykten for å være mislykket større enn

noensinne. Moren ønsker at hun skal finne seg en mann, gjerne en vietnamesisk mann, slik at hun kan være lykkelig.

Inspirasjonen for Mai sin bakgrunn og frykt ble hentet fra informant 1. Informant 1 forteller om relasjonen til sine foreldre. Dette har jeg flettet inn og endret litt på slik at det passer til Mai sin karakter:

Mor og far er jo skilt. Jeg kan huske at han var en sånn type som var veldig manipulerende og veldig sånn.. Han prøvde å opptre, å spille good cop da mot moren min. Når jeg ser tilbake på det, så er det mor som...altså, hun har sine mangler, men det er hun jeg er mest glad i, hun har aldri løyet til meg. Nei, jeg har ikke noe kontakt med han i dag. Det er et par hendelser jeg har aldri delt med noen andre før, ikke med familien engang, fordi ingen har spurt. Det var en del tegn på at det var ikke bra. Så jeg har ikke noe forhold til han i dag. Og det er jo litt synd. Dine foreldre skal være forbilder, jeg kan ikke akkurat si at de er mine forbilder. Mor har jo jobbet hardt, så det er noe å se opp til.

Informant 1 sine foreldre gikk fra hverandre da han var ganske ung, og dette har preget han på mange måter. Det at han ikke lenger har et forhold til sin far, men kun til sin mor, tenkte jeg passet for Mai. Derfor stammer Mai sin frykt for å bli forlatt og være mislykket fra da faren forlot hele familien da hun var ung, og at moren stiller høye krav til henne.

Hutzler skriver at frykten driver, gir drivstoff og ligger bak karakterens maske. Karakteren prøver veldig hardt å benekte, begrave eller ignorere denne frykten (Hutzler, 2006, s.19).

Tredje spørsmål – Sterkeste egenskaper (Strongest traits)

Mai sine sterkeste egenskaper er at hun er medgjørlig og bruker humor til sin fordel. Disse egenskapene så jeg i informant 1 og 2. Informant 1 sier at han er veldig godt likt blant venner og familie. At han er snill og hyggelig:

Jeg tenker at jeg er ganske godt likt, både venner og kolleger. Da jeg var liten, det som ble sagt på foreldremøte, har blitt gjentakende i voksen alder. At jeg er en snill person, kommer godt overens med andre. Tror det er liksom de to tingene. Ja, snill og hyggelig.

Derfor ville jeg bruke det som en av de sterkeste egenskapene til Mai. Mai er hyggelig og godt likt av folk flest, en medgjørlig type. Kanskje litt for medgjørlig til tider. I begynnelsen av episode 1 viser at hun tar en for laget, selv om hun ikke har lyst:

Plutselig ringer LENA via facetime.

(Facetime med Mai, storesøster LENA (35), nevø BOB (snart 2) og og mannen til Lena, NICO (36)):

LENA

Du, jeg fikk en litt rar telefonsamtale fra mamma, hun har en av de dagene igjen hvor hun tenker for mye på ja.. Dere vet. Skulle ønske hun sa ja til psykologen. Dama sitter bare på 50 år med traumer liksom. Men ja, lurte bare på om du kan besøke henne i dag?

MAI

Du vet, den generasjonen har ikke helt troa på psykologer. Har du et problem, undertrykk det. Eller skyld på andre for dine problemer. Asian moms, ass!

NICO

Vi skulle gjerne besøkt henne i dag, men Bob er litt pjusk i formen. Kan du si hei til Mai? Hei?

MAI

Hei, Bob!

Bob smiler ikke, ser seriøs ut. Litt sånn resting bitch face.

MAI

Hvis jeg kommer så vil hun bare snakke om Bao... Ååh, ok. Siden det er litt ork å være på jobb for tiden, så kan jeg heller avspasere. Holde henne med selskap. Selv om jeg

vet at hun kommer til å mase på meg om å finne mann, 2,5 barn og gjerne hus stort nok at alle kan bo under samme tak.

I denne scenen viser hun at det er veldig viktig for henne at de som står henne nær skal ha det bra, selv om det er på bekostning av hva hun faktisk vil selv. Hun har egentlig ikke lyst til å besøke moren sin, men hun gjør for det om.

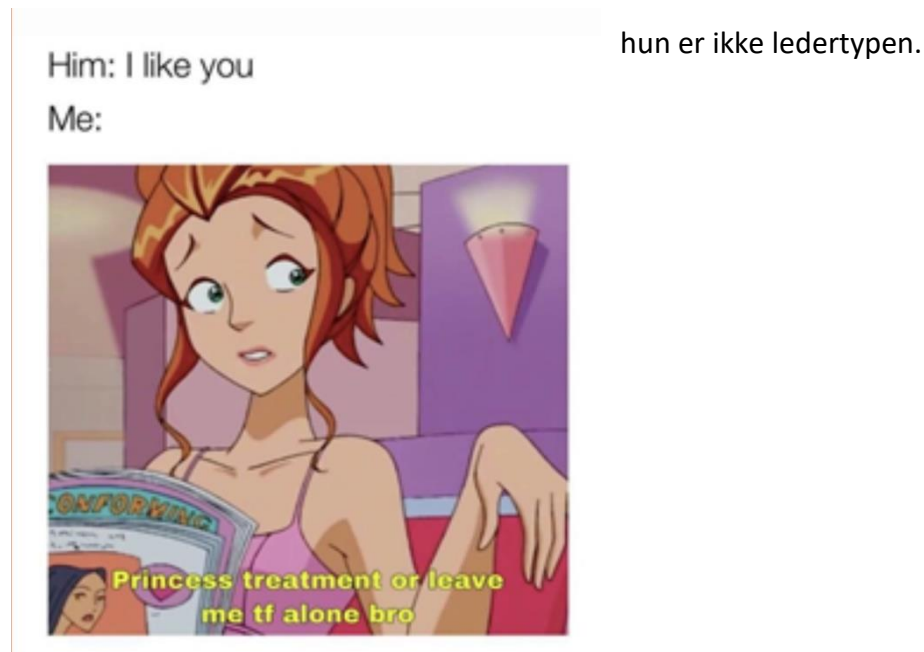
Når det gjelder humor som en av de sterkeste egenskapene, så ble jeg veldig inspirert av hvordan informant 2 ordla seg til tider. Det er ganske vanskelig å fange opp humor på papir via intervjuet, men bildene hun delte, derimot, sier mye om at hun ikke tar seg selv høytidelig og eier litt selvironi. Her er noen eksempler på noen av bildene hun delte:

Informant 2 fremstår som en tøff og morsom type, elsker livet og sine venner. Under intervjuet sier hun at hun jobber hardt og er en god bidragsyter. Men bildet av nåværende statsminister Jonas Gahr Støre med teksten «Du foretrekker korteste vei til mål, og trives ikke så godt med statministerens lederansvar, så dette er nok ikke jobben for deg», viser at

hun ikke er en ledertype. På bildet og intervjuet kom det tydelig frem at hun foretrekker å gjøre minimumskravet for å komme seg gjennom jobben hun er i. Det betyr ikke at hun ikke jobber hardt, men i den jobben hun er i, kreves det at hun ikke gir for mye av seg selv for å kunne stå i jobben lenger ifølge henne selv. Bildet til høyre viser et bilde av henne hjemme hos seg selv. Hun ligger ute i verandaen i hettegenser trukket helt for, med teppe og PC på fanget. Hun har hjemmekontor hvor hun skriver «hard at work». Her viser informant 2 at hun er selvironisk og bruker humor.

Dette ble brukt som inspirasjon til en scene i episode tre hvor kollegaen hennes Mikkel fikk jobben som avdelingsleder, og ikke henne. Hun jobber veldig hardt, men det er tydelig at

Neste bilde hun delte (vist ovenfor) sier litt om kjærlighetslivet hennes. På bildet ser du en animert kvinne med teksten:

Him: *I like you*

Me: *Princess treatment or leave me tf alone bro*

Dette er et morsomt bilde, som sier at hun gidder ikke å være med noen med mindre hun blir behandlet som en prinsesse. Under intervjuet forteller hun at hun ikke er god til å håndtere intimrelasjoner som blir for komplisert. Da velger hun heller å la være og virker

fornøyd med det. Selv om informant 2 viser til humor under intervjuet og med bildet, blir jeg ikke hundre prosent overbevist at hun føler det selv. Jeg tror at informant 2 bruker humor som forsvarsmekanisme for å slippe å håndtere de store tingene. Da jeg spurte henne om dette i etterkant av intervjuet, kunne hun bekrefte at hun av og til bruker humor som forsvarsmekanisme.

Ifølge Hutzler bruker karakteren sine sterkeste egenskaper for å prøve å få det hun vil ha. De sterkeste egenskapene er en kilde til falsk stolthet for karakteren. De gir en falsk følelse av trygghet. Disse egenskapene vil aldri lindre karakterens frykt. De er rett og slett en mestringsmekanisme som brukes til å håndtere eller for å prøve å kontrollere frykten (Hutzler, 2006, s.23).

Mai bruker humor når hun ikke vil ta tak i følelsene sine. Det gjør hun gjerne for eksempel i møte med mennesker når hun ikke vil vise hvordan hun egentlig har det. I begynnelsen av episode 1 bruker hun humor:

NICO

2,5 barn?

MAI

Du har to barn som får masse oppmerksomhet, så har du dritten i midten som blir litt glemt av og til.

NICO

Jeg er dritten i midten i min familie.

LENA

Aaw, i min verden, er du den fineste dritten, babe.

Alle ler.

LENA

Men ja, supert. Høres ut som drømmedagen det, Mai! Ingenting slår en kvalitetsdag med ei som trekker frem alle dine dårlige egenskaper og maser om dine fremtidige planer.

Mai himler med øynene.

Når Mai snakker med Lena, Nico og Bob via Facetime, viser hun at hun ser ikke frem til å besøke moren hennes. For moren trekker ofte frem ting som får Mai til å føle dårlig. Derfor bruker hun humor som forsvarsmekanisme.

Mai sine sterkeste egenskaper vil ikke være hennes redning, men vil heller fungere som en krykke i stedet for å ta en «leap of faith». The leap of faith er når Mai gjør et vågesprang som går mot all logikk, fornuft, praktisk og god dømmekraft. Dette krever at hun må gi slipp masken og gi opp sine sterkeste egenskaper. Dette tvinger henne å bli åpen og sårbar. Når hun er villig til å be om hjelp istedenfor å prøve å håndtere alt selv ved å bruke sine sterkeste egenskaper, vil hun forvandle seg til den mest autentiske jeg uten å måtte rettferdiggjøre eller unnskyld seg selv. Hun aksepterer og blir fornøyd med sitt sanne jeg (Hutzler, 2006, s.39). Altså, når Mai konfronterer frykten av å ikke være god nok istedenfor å gjemme seg bak masken, så vil hun gjøre en leap of faith. Da vil hun akseptere seg selv. Mai vil etter dette leve fullt og helt i sitt autentiske jeg. Mai tror nå at hun er mer enn god nok og er verdig å bli elsket (Hutzler, 2006, s.39).

Kort oppsummert, når Mai overgir de sterkeste egenskapene, forsvinner de ikke. De fungerer rett og slett mer hensiktsmessig i bakgrunnen. Karakteren vil ikke klamre seg til disse egenskapene som en krykke for å prøve å avlede eller kontrollere frykten. I stedet vil hun møte frykten med strak arm (Hutzler, 2006, s.39).

Så langt har det blitt skrevet tre episoder for denne tv-serien, derfor er det litt vanskelig å referere til eksempler på når hun gjør en leap of faith. Dette vil skje mot slutten, altså i episode fem og seks som ikke har blitt skrevet ferdig ennå. Men ideen på lang sikt er å skrive en episode hvor Mai gir avkall på sine sterkeste egenskaper for å oppnå et bedre forhold til

seg selv og hennes mor. Da vil hun oppnå autentiske egenskaper som hun selv beundrer.

Fjerde spørsmål - Beundrede egenskaper (Traits admired)

Det fjerde trinnet i å lage Character Map er å definere karakterens "beundrede egenskaper" som karakteren ikke har, men gjerne vil ha. Disse egenskapene utøver en kraftig lengsel i karakteren. De definerer hva karakteren trenger (Hutzler, 2006, s.27).

Informant 1 sine mål og ønsker er å «finne ei jeg kan dele livet mitt med. Tror det hadde gjort det lettere, men samtidig, så, vil jeg ikke virke helt panisk. Men helt klart. Jeg blir ikke yngre».

Hvordan informant 1 forklarte sine mål og ønsker, oppsummerer Mai ganske godt. Mai lengter etter å finne den store kjærligheten. Hun ønsker et autentisk forhold. Samtidig ønsker hun også å gi mer blaffen og bare kjøre sin egen greie på samme måte som informant 2. Dette er beundrede egenskaper som hun ikke har, men vil på lang sikt oppnå dersom hun åpner opp for hva slags behov hun trenger ved å gi slipp sine sterkeste egenskaper.

En karakter beundrer aldri noe som ikke allerede er til stede til å begynne med. Når Mai for eksempel ser sin storesøster Lena finne den store kjærligheten, få barn og på toppen av det hele er fornøyd med jobben, så trigger det et indre ønske om å oppnå disse selv en dag.

Å bli en beundringsverdig person fylt med sannhet og integritet er en alternativ avslutning på historien. Når Mai gjør en leap of faith vil historien ende opp med en vellykket emosjonell reise. Denne slutten er ikke nødvendigvis en "lykkelig slutt". Det betyr at hun ikke nødvendigvis trenger å finne den såkalte store kjærligheten, men hun kan for eksempel oppnå et autentisk forhold med moren, eller lære å stå opp for seg selv og være mer ærlig. Siden jeg kun presenterer tre av seks episoder i dette prosjektet, har jeg ennå ikke avklart hva slags type avslutning jeg ønsker for min hovedkarakter. Men tanken er at slutten skal oppleves som følelsesmessig tilfredsstillende og komplett.

Alternativt, hvis Mai ikke kan gjøre en leap of faith, faller hun til slutt til den mørke siden, eller «the dark side». Dette blir da en tragedie og den andre mulige slutten på historien (Hutzler, 2006, s.27).

Femte spørsmål – trøblete egenskaper (Trouble traits)

Når Mai blir emosjonell, pleier hun å lukke seg selv for andre. Det betyr at hun velger å ikke vise eller snakke om hvordan hun egentlig har det. Hennes trøblete egenskaper er at hun blir usikker, til tider desperat og lyver om sine egne følelser. Disse problemtrekkene viser hvordan Mai kan sabotere for seg selv og falle inn i selvbegrensende følelsesmessige feller. Mai ender opp med å bli sin egen verste fiende.

Å gi karakteren autentiske trøblete egenskaper vil gjøre karakteren mer kompleks og interessant, ifølge Hutzler. Publikum identifiserer seg mye mer personlig med fryktinspirerte vanskeligheter enn med problemer forårsaket av ytre krefter utenfor karakterens kontroll (Hutzler, 2006, s.30-31).

Hennes trøblete egenskaper kommer delvis fra informant 1, da han delte under intervjuet at han sliter med å vise følelser på grunn av sin oppvekst. Resten av inspirasjonen kommer fra meg selv, siden jeg selv har gått gjennom disse trøblete egenskapene.

I en scene i episode to, får vi et lite innblikk på noen av Mai sine trøblete egenskaper:

Plutselig ser Mai eksen sin Bao gå forbi baren med en annen KVINNE. De holder hender og smiler til hverandre. Noen sekunder senere begynner de å kline. Mai stirrer rett på dem, helt blankt.

Hun kvikner til, snur seg mot baren og styrter ølen sin. Nico, Khanh og Mads stirrer intenst på Mai for å se an reaksjonen hennes.

MAI

En shot til, Nico!

KHANH

Ja! Nå skal vi ha det gøy!

Nico fikser tre shots, og alle drikker.

MAI

Nei, nå stikker vi. Nico, vi ses i morgen?

NICO

Yes! Middag hos oss.

Normalt ville mange blitt veldig lei seg, men Mai later som om hun ikke bryr seg ved å ikke vise noen følelser etter å ha sett ekskjæresten med en annen kvinne. Resten av kvelden fortsetter hun å late som om hun har det bra med seg selv. Når de drar videre til karaokebaren Syng, drikker hun seg full og ender opp med å kline med noen:

Tai og kompisene følger Mai inn til karaokerommet. Alle danser og synger med, mens Tai og Mai sitter stort sett i bakgrunnen og prater sammen. De synger med i ny og ne, men de er mest opptatt av å snakke sammen. Mai tar tak i nakken til Tai og går inn for et kyss.

Musikken fader ut, og episoden avsluttes med de to i fokus.

I stedet for å håndtere følelsene sine, ender hun opp med å hoppe rett på en ny person, og de blir sammen veldig fort i tredje episode.

Sjette spørsmål – Den mørke siden (Dark Side)

Dersom Mai gir seg helt hen til frykten, betyr det hun blir innesluttet, finner ikke-autentiske forhold og er ulykkelig. Alt i alt vil hun leve et liv i fryktbobla. Hun vil fortsette å lyve for seg selv. Da vil hun lene seg mot den mørke siden (Hutzler, 2006).

The dark side vil ikke være så veldig relevant for de tre første episodene, men veien dit kommer når det blir slutt mellom henne og Tai i episode tre. Etter episode tre, fikk jeg en idé for hvordan veien blir videre for Mai. I episode fire vil du møte Mai som singel igjen. Hun har latt frykten ta over, og hun er midlertidig på the dark side. Hun blir innesluttet og drar på mange stevnemøter med menn som kun tilfredsstiller henne på kort sikt.

Inspirasjonen for hvordan episode fire kan skrives, kommer fra informant 2 og hennes erfaringer rundt forhold:

Det er jo det som er commitment issues da! Det har manifestert seg på flere arenaer i livet mitt, tror jeg. Jeg har ikke en jobb noe særlig mer enn to år før jeg føler at jeg må bytte beite. Og intimrelasjoner blir hyppig byttet ut.

Bli fort lei, altså kjeder meg, blir rastløs. Gjør meg ingenting å skifte dem ut liksom, og så har jeg tenkt i ettertid at det er sikkert mange ting jeg kunne gjort annerledes, men den gang ei.

Tanken er å skrive episode fire på en måte som viser at Mai møter på utfordringer når det gjelder forpliktelse på samme måte som informant 2. Hun har mistet to kjæresten, og er redd for at det skal skje igjen. Derfor orker hun ikke å bli ordentlig kjent med de hun møter.

Begynnelsen - The Want

I begynnelsen av historien finner vi både karakterens maske og frykt. Nesten hver historie starter med en karakter med mangler som er drevet av frykt. Dette for å gjøre det mer interessant og spennende å følge reisen videre (Hutzler, 2006, s.40). I begynnelsen må jeg identifisere The Want i karakteren. Dette er et egodrevet mål.

Etter det blir slutt mellom Mai og eksen, går det ikke lang tid før hun finner seg en ny kjæreste. Hennes egodrevne mål er å finne seg kjæreste.

Midten - The Need

I midten av historien vil vi bli introdusert til en konflikt. Mai jakter på hennes egodrevne mål ved å bruke sine sterkeste egenskaper. Men hennes sterkeste egenskaper er også hennes svakhet. Noen måneder etter det ble slutt mellom henne og eksen, blir hun sammen med hennes barndomskompis, Tai, som hun møtte samme kveld hun så eksen med en annen kvinne. Til å begynne med virket alt helt perfekt. Men når Tai forteller at han har fått tilbud om jobb i utlandet, slår forholdet sprekker. De bestemmer seg for å gjøre det slutt, og hun bruker sine sterkeste egenskaper (humor og medgjørighet) for å komme seg gjennom dette. Etter bruddet, bruker hun sine trøblete egenskaper og blir en person som hun ikke ønsker å være. Hun møter menn for å ikke føle på ensomheten. Dette vil ikke oppfylle hennes egentlige behov, men for øyeblikket orker hun ikke å møte på frykten og ta tak i hennes problemer.

Etter hvert vil hennes indre behov, som Hutzler kaller The Need, dukke opp. Dette er hennes beundrede egenskaper. Mai ønsker et autentisk forhold og bli mer ærlig og gi mer blaffen i hva folk tenker om henne.

Slutten - The Price

I løpet av denne prosessen kan jeg velge mellom to alternative veier og presentere to mulige valg om hvordan historien kan avsluttes (Hutzler, 2006, s.35). For at Mai skal oppnå sine beundrede egenskaper, er hun nødt til å gi opp The Want og omfavne The Need. Men dersom hun ender opp med å jakte etter The Want, så må hun gi opp The Need, hennes indre behov. Foreløpig er planen for de kommende episodene (episode fire – seks) at hun skal gi avkall på hennes egodrevne mål for å bli en bedre versjon av seg selv, men siden jeg har ikke skrevet slutten av manuset ennå, er jeg fremdeles åpen for begge alternativer. Foreløpig lener jeg meg mest mot å oppfylle hennes autentiske egenskaper.

5.2.Var det noe fra brukerinvolveringen som var særlig sentrale ved utvikling av historien?

Under vil jeg se på hva ved brukerinvolveringen som ble relevant for den dramaturgiske prosessen.

Dataen som ble strukturert i moodboarden, ga meg mer inspirasjon til utvikling av historien. Noe av det informantene sa ble med i manuset. I enkelte tilfeller lot jeg meg også inspirere av det som ble sagt, for deretter å gjøre det mer manusvennlig. Jeg vil vise til eksempler underveis.

Etter å ha utført to semistrukturerte dybdeintervjuer, i tillegg til personlig bildesamling, måtte jeg finne ut hvordan jeg skulle samle disse to sammen.

Før jeg begynte å lage en kollasj, leste jeg meg gjennom intervjuene og så på bildene for å finne ut hva slags data som kunne samles inn. Etter å ha gjort det, opprettet jeg kategorier som:

- Hvem er jeg?
- Film og TV
- Hobbyer, gleder
- Sosiale medier

- Familie og venner
- utfordringer
- Mål og ønsker
- Identitet og tilhørighet

Kategoriene ble lagt inn på Miro-board, en visuell plattform på nett (se *kapittel 10 – Moodboard* og *kapittel 11 – Character Map*). Siden det kun var to informanter med helt forskjellig personlighet, endte jeg opp med å lage en kollasj for hver person.

Informant 1 og informant 2 delte godt over ti bilder. Kollasjen består av bilder som informantene har sendt, i tillegg til direkte sitater fra intervjuet. Kollasjen ble sendt til informantene etter intervjuet, og her fikk de muligheten til å legge til eller fjerne noe dersom de ville det. Dette for å opprettholde interaksjonen med hverandre.

Når det gjelder utvikling av historien, så ble ikke alle kategoriene like relevant da jeg skulle skrive manuset. Men kategorier som familie og venner, utfordringer, sosiale medier og identitet og tilhørighet ble mest relevant for utvikling av historien.

Familie og venner

Under kategorien Familie og venner, ble jeg veldig inspirert av hva både informant 1 og 2 delte. Informant 1 var veldig åpen om sin relasjon til sin familie:

Moren min var veldig flink til å si at jeg må ikke grine. Hysj, stopp. Hun sa det veldig strengt, og når du står der og hulker... Det husker jeg fortsatt. Det har påvirket meg når jeg har blitt eldre og, fordi... Bare at noen gir meg en kommentar bare, også er det bare en åpen kommentar, så kan det streife som noe negativt. At ofte kjenner jeg på at jeg har gjort noe feil. Sånne ting da.

Mor og far er jo skilt. Jeg kan huske at han var en sånn type som var veldig manipulerende og veldig sånn... Han prøvde å opptre, å spille good cop da mot moren min. Når jeg ser tilbake på det, så er det mor som...altså, hun har sine mangler, men det er hun jeg er mest glad i, hun har aldri løyet til meg. Nei, jeg har ikke noe kontakt med han i dag.

Informant 1 forteller ting fra barndommen hans som har påvirket han i voksen alder. Hvordan moren har vært mot han, og hvordan faren hans var. Han viser til et komplisert forhold, og dette er absolutt noe publikum kan relatere seg til. Kompliserte familierelasjoner kan være fint å skrive om, dette kan skape engasjement og følelser blant publikum.

Det informanten delte her, inspirerte meg til å utvikle historien til Mai og hennes relasjon til sin egen mor. Hun har blitt oppdratt til å ikke grine, vise minst mulig følelser, på samme måte som informant 1. For hvis hun gjør det, viser hun at hun er svak.

I episode tre forteller kjæresteparet Khanh og Mads, de hun bor sammen med, at de har kjøpt seg leilighet. Mai viser for dem at hun er glad på deres vegne. Men egentlig er hun mest trist over at de flytter:

Mai går inn for en gruppeklem. Hun trekker seg sakte unna gruppeklemmen.

MAI

Jeg må bare på do veldig fort.

Mai går på do. Står over vasken og griner.

Informant 2 var også veldig åpen om sin relasjon til sin familie. Det handler mest om hennes mor:

Du vet jo at øst-asiatiske foreldre har sånne krav til deg, ja. Nei, jeg syntes jeg har hatt en fin oppvekst til tross. Det var sikkert ting som kunne ha vært bedre. Egentlig ikke noe som jeg bærer nag til de for. Mamma og jeg har aldri hatt kjempegod kjemi for å være helt ærlig. De jobbet jo mye da. Jeg hadde jo litt sånn mye ansvar for lillebroren min. Fordi de begge jobbet fulltid og jobbet skift så. Jeg så jo egentlig ikke så mye til foreldrene mine for å være helt ærlig. Jeg er ganske mye sur og arg på de. De får heller det verste av meg. Jeg kan si til mine foreldre: «Hvis du ikke passer deg, så plasserer jeg deg i gamlehjem».

Vi får vite at relasjonen hennes med familien er komplisert. Men når det gjelder venner, deler hun under intervjuet at hun har et bedre forhold til sine venner: «Jeg tror vennene mine ville ha sagt at jeg er omsorgsfull. Hjertelig, raus kanskje. Stiller opp, støttende, god samtalepartner, ja».

Det informant 2 delte om hennes venner og familie, ble også delvis med i utviklingen av historien. Under ser du et eksempel fra manuset på hva slags type forventninger moren har for Mai:

MAMMA

Såå.. hvordan går det med deg? Er du frisk? Hvordan går det med jobben?

MAI

Det går bra, det er litt mye å gjøre på jobb. Men så er det de samme tingene igjen og igjen. Så ja, det går greit med jobb.

MAMMA

Jeg forstår fremdeles ikke helt hva du driver med.

MAI

Kan du ikke bare lyve til folk å si noe veldig stereotypisk vietnamesisk? At jeg er lege som Lena? Advokat? Økonom? Eller farmasøyt som deg?

MAMMA

Haha, du er morsom du jenta mi. Dessuten ville ingen ha trodd på meg hvis jeg sa at du er lege eller advokat. Lærer kanskje. Husker du spåmannen da vi var i USA?

MAI

Han som sa jeg kommer til å leve et middelmådig liv og at jeg kommer til å bli lærer? Og at jeg kommer til å slite med kjærligheten?

MAMMA

Wow, han er flink. Ja, kanskje du bare burde bli lærer? Da treffer du alle punktene han nevnte for deg. Det er mer respektabelt å være lærer enn hva du holder på med nå.

MAI

God ide, mamma. Jeg får slutte i jobben min, studere fem år til for å bli lærer.

MAMMA

Bare et forslag, vennen.

I denne scenen viser moren at hun forstår ikke helt hva Mai driver med. Moren vil at hun skal finne seg en bedre jobb som sin storesøster Lena. Mai har en mamma som stiller store krav til henne. Hun har hatt en fin oppvekst, til tross for at faren forlot dem. Men relasjonen mellom henne og mammaen er ikke perfekt. Moren får av og til frem det verste i henne. Mai ville aldri ha truet moren med å plassere henne i gamlehjem som informant 2 gjør, hun er hakket mer høflig og respektabel som informant 1.

Videre i denne scenen, viser moren også til hvor skuffet hun er at hun er ikke lenger sammen med Bao, hennes tidligere kjæreste:

Moren tar med seg maten over til middagsbordet, og sitter ned sammen med Mai. Hun tar seg en pustepause før hun spør Mai om eksen.

MAMMA

Har du snakket med Bao?

MAI

Mamma, jeg orker ikke dette i dag.

MAMMA

Men har du? Jeg savner han så. Han var som en del av vår familie. Dere to var jo perfekt for hverandre! Hvorfor ble det slutt igjen?

MAI

Jeg vet ikke, me. Han ville ikke ha meg lenger. Sånn. Nå er vi ferdig.

Moren ser ned, tydelig lei seg.

MAMMA

Jeg er bare bekymret for deg, vennen. Jeg vil at du skal være lykkelig med mann og barn. Jeg vil ikke at du skal ende opp som meg.

Mai tar tak i hånda til moren og klemmer og stryker den forsiktig.

MAI

Du har meg og Lena da. Og lille Bob! Vi vil alltid stille opp for deg. Du kan alltid få deg en elsker hvis du trenger fysisk kontakt.

MAMMA

(ler)

Jeg er ferdig med menn. To menn, og begge var søppel. Det beste jeg fikk ut av ekteskapene var deg og Lena.

Moren tar seg sammen, det blir stille mellom de to. Som om samtalen ikke fant sted. De sitter i stillhet og spiser sammen. Moren bytter samtaleemne.

MAMMA

Det er tilbud på kjøtt og juice på Joker. Du burde dra innom.

MAI

(Ier kort)

Jeg skal sjekke det ut.

I denne scenen ser du at moren har en del meninger om hennes kjærlighetsliv. Moren har selv vært uheldig med menn, og dette har påvirket Mai. Du kan også se at moren er flink til å «skjule» følelsene sine. Dette gjør hun ved å bytte samtaleemne.

Utfordringer

Informant 1 snakker om ensomhet og det å finne seg en partner:

Det andre er vel det å kjenne seg ensom. Det å være alene kan være en ting, og det vil være en som kan oppstå bare en ting da, og jeg får litt sånn til syvende, så har ikke jeg liksom.. Hvis jeg ikke finner en partner, da føler jeg litt sånn hva er poenget, liksom.

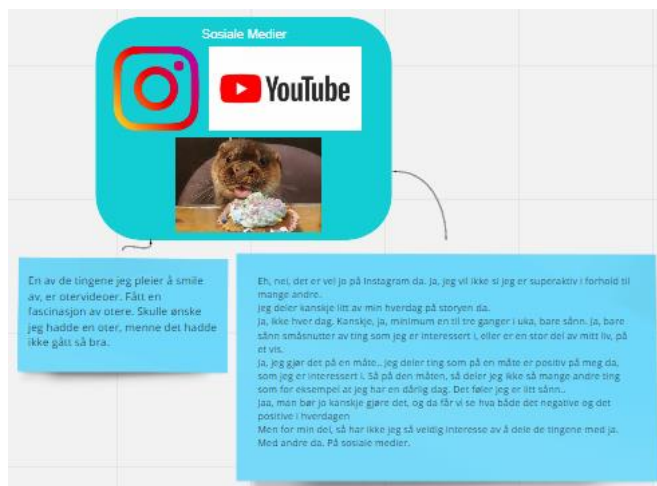
Informanten finner ikke de riktige ordene, men under intervjuet viser han til et tydelig behov for å finne seg en partner, det er hans mål i livet. Dette er også et mål Mai har. Hun kjenner også på ensomhet, og har lyst å finne den store kjærligheten. Mai trodde forholdet mellom henne og eksen var perfekt. Men det var egentlig mange røde flagg som hun valgte å ignorere siden hun er en medgjørlig person. Eksen elsket henne egentlig ikke, det virket bare perfekt på papiret. Denne realiseringen finner hun ikke ut av før mot slutten av serien, derfor er det ikke inkludert i de tre episodene for dette prosjektet. Men jeg opplever det som viktig å nevne at jeg har det som en idé for hva slags utfordringer hun vil møte på de siste episodene.

Informant 2 forteller at hennes utfordringer er «commitment issues», altså angst for forpliktelse: «Jeg er ikke sånn veldig... hva heter det da? Kan ikke gå inn og forhandle og sånn i en intimrelasjon. Nei, nei, jeg er ikke så god på det».

Det informant 2 deler om sine utfordringer til å forpliktelse, har jeg bestemt for å flette inn i historien. Etter at det ble slutt mellom Mai og eksen, er hun helt knust, hun klarer ikke å møte på noen nye. Etter tre måneder, drar hun på sin første date, og det var ikke en god en. Kort tid etter, så møter hun barndomskompisen som hun har ikke sett på flere år. De blir fort kjærester, men det slår fort sprekker når han forteller om at han har funnet seg en jobb i utlandet. Han tror ikke på langdistanse, de krangler og gjør det slutt.

Informant 2 sine erfaringer rundt hennes intimrelasjoner, ga meg inspirasjon på hvordan jeg kan skrive historien videre etter de tre første episodene. Etter at Mai har gått gjennom to brudd, kjenner hun seg ekstra usikker. Mai har nå kommet til et punkt hvor hun ikke klarer å forplikte seg til noe seriøst, selv om hun har et ønske om å finne den store kjærligheten. Derfor ender hun opp med date mange for å ikke føle så mye på den ensomheten før hennes indre behov dukker opp.

Sosiale medier

Hvordan informant 1 interagerer på sosiale medier, kan for eksempel brukes til å vise hvordan en av karakterens vaner er i disse kanalene. Dette kan lett flettes inn i fortellingen og utviklingen av karakter. Informant 1 sier: «En av de tingene jeg pleier å smile av, er otervideoer. Fått en fascinasjon av otere. Skulle ønske jeg hadde en oter, menne det hadde ikke gått så bra».

Dette har jeg brukt i en scene i første episode, hvor Mai sitter i parken og scroller gjennom telefonen, ser på bilder og siste SMS-utveksling mellom henne og eksen. Når hun blir litt emosjonell, går hun inn på Youtube søker på 'oter', og koser seg med søte videosnutter av otere for å muntre seg opp.

5.3. Hvordan er brukerinvolvering særlig egnet eller uegnet når man vil fortelle historier med unge nordmenn med sørøst-asiatisk opphav?

Under skal jeg se på hva ved brukerinvolveringen som funket eller ikke funket når jeg skulle skrive et manus med unge nordmenn med sørøst-asiatisk opphav.

Verktøyene for brukerinvolvering og brukermedvirkning har fungert fint når det gjelder det å få en bredere fremstilling på hvordan det er å vokse opp i Norge med sørøst-asiatisk opphav. Denne måten å jobbe på, ga rom for informantene å dele sine erfaringer om hvordan det kan være norsk-vietnameser. Om jeg hadde mer tid og ressurser, hadde det så klart vært aktuelt å intervju flere mennesker for å skape en bredere fremstilling.

Å fortelle historien til en 29 år gammel norsk-vietnameser gir en stemme til de som må forholde seg til to eller flere kulturer. En karakter kan så klart ikke være representativ for alle norsk-vietnamesere der ute, men målet er å skape en karakter som mange i samme målgruppe kan kjenne seg igjen i. Dette kan for eksempel dekke temaer som kultur, etnisitet, identitet og tilhørighet. Det er en del utfordringer som norsk-vietnamesere kan kjenne seg igjen i som etnisk norske ikke kan. Noen av utfordringene som informantene delte har jeg med i manuset. I tillegg har jeg redigert det sånn at det passer med fortellingen til hovedkarakteren. Jeg vil ikke at manuset skal oppleves som belærende, men heller bli levert i form av humor. Siden manuset er en kjærlighetshistorie skal den også være relevant for alle der ute som har opplevd brudd, og det å finne kjærligheten igjen - men viktigst av alt finne kjærlighet for seg selv. Under vil jeg vise til eksempler på hva som ble inkludert i manuset av hva informantene delte.

Identitet og tilhørighet

Brukermedvirkning har vært en positiv måte å jobbe på når det gjelder å fremheve informantenes opplevelser og tanker rundt identitet og tilhørighet. Å være norsk-vietnameser kan være vanskelig å definere, ettersom ulike svar kan oppstå fra denne målgruppen. Lill Saloe viser til forskning at

fleksibel identitet og tilhørighet gir bedre psykisk helse i lengden og at det er viktig å utfordre normen om at alle har tilknytning til kun et sted, et språk, en kultur, et samfunn og miljø. Rommene blir for trange der folk forventer enkle enten-eller svar, eller krever konformitet (at du skal være lik som de andre). «Både-og» eller «det kommer an på» er en like bra og naturlig form for tilhørighet som noe annet (Saloe, 2020, s.130).

Det betyr at det må være rom for å akseptere at det eksisterer ulike nyanser på hvordan man ser på seg selv på i ulike settinger, og andre må kunne akseptere det uten å alltid måtte plassere deg under en bestemt kategori. Mennesker er i konstant endring gjennom hele livet, så det å akseptere og bli akseptert for de ulike versjonene man har av seg selv vil derfor være avgjørende for å oppleve en sunn form for tilhørighet (Salole, 2020).

Da jeg spurte informant 2 hva hun identifiserer seg som, så sier hun:

Hvis jeg kan svare litt større på det, så føler jeg meg like mye asiatisk som jeg føler vestlig, norsk. Og hvis jeg kan si det så klisjé som det her, så jeg føler jeg meg som en verdensborger, liksom. LOL. Jeg kaller meg selv norsk-vietnameser hvis jeg skulle definert meg med noe da.

Mens informant 1 sier enkelt og greit at «Jeg føler meg flerkulturell. En fot i hver kultur».

Det kan ofte oppstå problemer rundt identitet og tilhørighet når flerkulturelle ikke får muligheten til å identifisere seg som det de føler at de er. For eksempel kan de oppleve å måtte velge nasjonalitet i møte med andre mennesker som ikke har samme bakgrunn som dem. Under vil jeg vise til et eksempel på hvordan informant 2 ikke føler seg norsk nok når noen spør hvor hun egentlig kommer fra. Hun forteller frustrert:

Hver gang noen spør deg hvor du er fra, kanskje? Også er svaret at jeg er fra Lørenskog. Åja, men hvor er du egentlig fra? Det spørsmålet synes jeg er litt sånn... Det gjør meg ingenting at folk lurer på hvor opphavet mitt er fra, fordi jeg også er veldig nysgjerrig på hva slags opphav folk har, men det er noe med det spørsmålet som klinger feil i mine ører. Hvis du lurer på hvor jeg er fra, så er jeg fra Lørenskog, fra Norge, fordi det er her jeg er født og oppvokst. Men hvis du lurer på hvor mitt opphav og min kulturelle arv er fra, så er det jo Asia, Vietnam liksom.

Og når de stiller spørsmålet og så det neste som kommer er at de forteller at de er veldig glade i vårruller. Jeg elsker vårruller. Det er så rart og merkelig, for hvis jeg skulle møtt en tysker, så skulle jeg ikke ha sagt at jeg digger oktoberfest liksom. Det er bare aldri noe jeg ville sagt, ikke sant? Men det er sånn av en eller annen grunn så er det en greie da. Jeg ville ha sagt: «Du er fra Tyskland? Kult. Fett. Jeg har vært i Berlin, hehehe».

Hennes reaksjon på spørsmålet «hvor er du egentlig fra», har blitt brukt til en scene i manuset. Hun forklarer det på en morsom måte. Det er absolutt et spørsmål som trigger reaksjoner, og som mange har meninger om. Hennes reaksjon er kanskje ikke noe alle nordmenn med sørøst-asiatisk bakgrunn ville ha kjent seg igjen i, men det er verdt å ha med i manuset. Informant 2 og jeg snakket videre om dette etter intervjuet via telefon, hvor vi ble enige om at våre foreldre ikke hadde reagert på det samme spørsmålet. De hadde svart Vietnam uten å blunke. Dette er fordi de identifiserer seg som vietnamesere først, dernest som nordmenn. Derimot kan vi som har vokst opp i Norge bli lettere trigget av ordlyden på spørsmålet. For som informant 2 sier, så er det ikke noe galt i finne ut hva slags opphav eller etnisitet mennesker har - vi er jo nysgjerrige av natur. Men spørsmålet «hvor kommer du

EGENTLIG ifra» kan rokke litt på den tilhørigheten og identiteten man kanskje har skapt for seg selv. Det å være født og oppvokst i Norge er ikke godt nok, du må også se norsk ut. Slike tankespinn er ganske normale for både meg, informant 1 og 2. Så her delte vi noe felles, derfor opplevde jeg det som viktig å ha med i manuset.

Under finner du et lite utdrag fra manuset som ble inspirert av informant 2:

MADS

Hei! Såå... Åssen gikk det?

MAI

Tror ikke du har noen matchmaking-karriere, Khanh.

KHANH

Hæ? Hva skjedde?

MAI

Hyggelig type, men tror han har en greie for asiater, hvis du skjønner hva jeg mener.

KHANH

Så han har yellow fever? Hva er galt med det? Noen har jo fetisj for blondiner, det er ingen som sier noe på det?

MAI

Ikke noe galt i det, men det blir litt vanskelig å finne ut om han virkelig liker meg for meg, eller om han bare liker meg fordi jeg er asiater.

KHANH

Hva var det han sa?

MAI

Det var den klassiske "hvor kommer du fra"-greia, etterfulgt av "hvor kommer du egentlig fra"-greia hvor jeg vet hva han EGENTLIG vil høre men jeg vil EGENTLIG ikke si det fordi jeg EGENTLIG ikke kommer fra det stedet han vil høre. Skjønner?

KHANH

Ok, men du likte ikke helt hvordan han spurte deg. Men var det så ille?

MAI

Da jeg sa at jeg var vietnameser, fulgte han opp med at han elsker vårruller! Hvis jeg skulle møtt en tysker, så ville jeg ikke fulgt opp med "kult, jeg elsker oktoberfest". Men det er sånn av en eller annen grunn så er det en greie da.

Jeg ville ha sagt: «Du er fra Tyskland? Kult. Fett. Jeg har vært i Berlin, hehehe».

Rasisme

Intervjuene med informant 1 og 2 viser at de har ikke blitt utsatt for ekstrem rasisme, men heller det som blir kalt for usynlig rasisme eller hverdagsrasisme som ikke er så lett å ta tak i. Rasisme er rettferdiggjøring av negativ forskjellsbehandling av enkeltpersoner eller grupper med utgangspunkt i deres hudfarge, religion eller nasjonalitet (Salole, 2020, s.165).

Informant 1 forteller om en hendelse:

Det er ingen som har sagt "din jævla vietnameser". Det siste jeg husker var en hendelse fra St. Hanshaugen. Jeg var på en liten gåtur, så kom det en eldre, beruset kar og sa noen asiatiske bemerkninger, noe "ching chong kinamann" også klarte jeg ikke helt å høre alt det han sa, men det er typisk hverdagsrasisme.

Dette lille utsagnet ga inspirasjon til en scene i manuset:

EXT. OSLOS GATER - KVELD

Mai, Khanh og Mads går mot karaokebaren Syng. Mai tar frem telefonen.

KHANH

Hvem sender du melding til?

MAI

Bare en kollega, om hun har lyst til å joine oss. Hun er bittelitt yngre enn oss, men det gjør vel ikke noe.

Mai sender SMS til en kollega:

Mai: Kom til Syng nå! Vi har leid rom! Ta med venner! :D

Kollega: JAA! Vi er på studentpuben, tar med et par venninner, ses om en halvtime ish!

Samtidig går Mads og Khanh hånd i hånd. Smiler til hverandre mens Mai titter på mobilen sin. Plutselig dukker det opp TO FULLE MENN.

FULL MANN NR.1

Ey. Hva driver dere med?

FULL MANN NR.2

Dra tilbake der dere kom fra! Jævla homoo!

Mads og Khanh slipper tak og blir litt nervøs og redd. De later som ingenting og går videre. Men før de går videre, snur Mai seg sint mot de to fulle mennene.

MAI

Vi er herfra, jævla rasshø!

Khanh og Mads tar tak i hånda til Mai og går i raskt tempo mot Syng.

KHANH

Drit i det, Mai. De er fulle.

MAI

Jeg kan ikke bare la de si noe sånt til dere uten videre. Jævla idioter.

MADS

La det være. Det er ikke første gang, og det blir nok ikke siste gang. Kom, vi må skyndte oss.

Denne scenen ville jeg gjerne ha med i manuset, siden informant 1 og 2 snakket under intervjuet at de har blitt diskriminert for deres utseende, altså usaklig/urettferdig forskjellsbehandling (Salole, 2020).

6.0. Avslutning

Å skrive en praktisk teoretisk oppgave har vært veldig spennende, men ekstremt utfordrende. Jeg visste ikke helt hvor jeg skulle begynne. Skulle jeg starte med å lese masse bøker, eller jobbe med den praktiske delen? Skulle jeg begynne å intervju, eller forsøke å strukturere hvordan manuset skal være? Det hele endte opp med en krysning av alt. Prosessen var kaotisk, men samtidig noe strukturert i perioder.

I denne undersøkelsen har jeg vist at brukerinvolvering kan bidra til historie- og karakterutvikling i en tv-serie om en norsk-vietnameser på følgende måter:

Ved utvikling av karakter, var de seks spørsmålene i karakterutviklingskjemaet (masken, frykt, sterkeste egenskaper, beundrede egenskaper, trøblete egenskaper og dark side) til stor hjelp. Spørsmålene hjalp meg å finne karakterens emosjonelle sannheter. Det har også

hjulpet meg å strukturere hvordan karakteren Mai skal være som person og hvordan hun kan oppnå en troverdig personlighet. Å ferdigutvikle hovedkarakteren Mai ved å la meg bli inspirert av informantene gjorde det lettere å skrive manus.

Når det gjelder utvikling av historien, ble det hentet inspirasjon fra intervjuene og bildene som jeg strukturerte i en kollasj. Alle kategoriene i kollasjen ble ikke like relevant da jeg skulle skrive manuset. Kategorier rundt familie og venner, identitet og tilhørighet, utfordringer og sosiale medier ble mest relevant for historien siden informantene hadde mye personlige følelser og erfaringer å komme med rundt disse punktene.

Verktøyene for brukerinvolvering og brukermedvirkning har fungert fint når det gjelder det å få en bredere fremstilling av hvordan det er å vokse opp i Norge med sørøst-asiatisk opphav. Denne måten å jobbe på ga rom for informantene til å dele sine erfaringer om hvordan det er å være norsk-vietnameser. Noe av det informantene delte inspirerte til et par scener som tar for seg identitet og tilhørighet og rasisme. Dette tror jeg mange nordmenn med sørøst-asiatisk opphav kan kjenne seg igjen i.

Om jeg hadde mer tid og ressurser, hadde det så klart vært aktuelt å intervju flere mennesker for å skape en enda bredere fremstilling.

I denne oppgaven lærte jeg at det var veldig lurt å gå i gang dybdeintervjuene og bildedeling først, fordi det tok lang tid å strukturere og systematisere datainnsamlingen. Og dette måtte være i boks før jeg kunne gå i gang med å skrive manuset. Hvis det er noe jeg kunne ha gjort annerledes, så ville det ha vært å intervju flere mennesker for å oppnå en bredere fremstilling. I tillegg ville jeg muligens droppet bildedeling, fordi det ikke ble så relevant for selve utviklingen av manuset i denne oppgaven.

Samarbeidet med informantene har vært ekstremt givende, da de var veldig åpne. Da informantene fikk lese manuset, fikk jeg en tilbakemelding om at de likte episodene veldig godt. Jeg fikk noe innspill på hvordan tv-serien kunne utvikle seg videre. Tilbakemeldingen gikk mest ut på at de ønsket enda mer humor og mer vietnamesisk kultur. Og disse

tilbakemeldingene skal jeg ta med videre når jeg skal fortsette skriveingen. Interaksjonen jeg har hatt med dem etter intervjuet via melding og telefon har gitt meg drivkraft og inspirasjon til å skrive mer.

Denne måten å jobbe på er nok ikke nødvendig for alle som ønsker å skrive manus. Dersom man går i gang med å skrive manus for aller første gang, så kan det være en systematisk, men også kreativ måte å jobbe på. Jeg ser stort potensiale i å jobbe på denne måten hvis du ønsker å skrive for en bestemt målgruppe. Metodene kan gi en bredere fremstilling og en mer realistisk representasjon med autentiske karakterer.

Når jeg leverer inn oppgaven, skal jeg ta meg en liten pust i bakken (på jobb). Målet mitt de kommende månedene er å skrive ferdig de tre siste episodene.

7.0. Kilde- og litteraturliste

Breum, T. (2004). *Film, Fortælling & Forførelse 2 – om filmdramaturgi og manuskriptskrivning*. København: Frydenlund.

De nasjonale forskningsetiske komiteene. (2022, 3.august). Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap og humaniora: B: Hensyn til personer. <https://www.forskningsetikk.no/retningslinjer/hum-sam/forskningsetiske-retningslinjer-for-samfunnsvitenskap-og-humaniora/>

Eide, E. (2001). «De Der Nede» - reportasje utenfor allfarvei. (2.utg). Kristiansand: IJ-forlaget.

Eriksen, G. (2000). *Fortellerteknikk og dramaturgi for film og fjernsyn*. (3.utg). Nesbru: Vett & Viten AS.

Evans, M. (2006). *Innføring i dramaturgi*. Oslo: J.W. Cappelens Forlag as.

Hutzler, L. (2006). *Emotional Toolbox - The Character Map*. Santa Monica: Laurie Story, Inc.

Hutzler, L. (2009). *The Power Of Love. Creating Characters who are: Care Givers, Supporters, Mentors*. Santa Monica: Laurie Story, Inc.

Johannessen, L.E.F., Rafoss, T.W., Rasmussen, E.B. (2019). *Hvordan bruke teori? Nyttige verktøy i kvalitativ analyse*. Universitetsforlaget.

Johansen, E.B. (2020). - Jeg klarte aldri å identifisere meg med noen på tv. Hentet fra <https://www.vl.no/kultur/2020/10/02/jeg-klarte-aldri-a-identifisere-meg-med-noen-pa-tv/>

Johnson, C. (2019) *Online TV*. New York: Routledge.

Lambert, J. & Hessler, B. (2018). *Digital Storytelling – Capturing Lives, Creating Community*. (5.utg). New York: Routledge

Larsen, P.H. (2005). *De Levende Billeders Dramaturgi*. København: DR/Lindhardt og Ringhof Forlag.

Lilleslått, M. (2021). Virkelighetslitteraturen utfordrer hva som er sant, også i ditt eget liv. Hentet fra <https://www.hf.uio.no/ilos/forskning/aktuelt/aktuelle-saker/2021/virkelighetslitteraturen-utfordrer-hva-som-er-sant>

Naqvi Raza. (2019). *Third Culture Kids: Å vokse opp mellom kulturer*. (2.utg). Oslo: Gyldendal.

Nasjonal digital læringsarena. (2019, 7.juni). *Målgruppetenkning i NRK ved Ingerid Nordstrand* (Video). Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=DvNz4oa2wNg>

Nielsen. (2022). *Confronting myth & marginalization - Asian American audiences and on-screen representation*. Hentet fra <https://www.nielsen.com/wp-content/uploads/sites/2/2022/05/AANHPI-DIS-May-2022.pdf>

NOU 2018: 16 (2018). Det viktigste først— Prinsipper for prioritering i den kommunale helseog omsorgstjenesten og for offentlig finansierte tannhelsetjenester. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2018-16/id2622153/?q=medvirkning&ch=2>

Salole, L. (2020). *Cross Cultural Kids – en bok for deg som vokser opp med flere kulturer*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Sanders, E.B.N. & Stappers, P.J. (2013). *Convivial toolbox: generative research for the front end of design*. London: Laurence King Publishing.

Stollfuß, S. (2021). The platformisation of public service broadcasting in Germany: The network 'funk' and the case of Druck/Skam Germany. *Critical Studies in Television*:

The international Journal of Television Studies, 16(2), 126-144. <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1749602021996536>

Sundet, V.S. (2020). From 'Secret' Online Teen Drama to International Cult Phenomenon: The global expansion of SKAM and its public service mission. *Critical Studies in Television: The International Journal of Television Studies* 15(1): 69–90.

Sundet, V.S. (2021). 'Youthification' of drama through real-time storytelling: A production study of blank and the legacy of SKAM. *Critical Studies in Television: The International Journal of Television Studies* 16(2) 145–162.

Tjora, A. (2021). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. (4.utg). Oslo: Gyldendal Akademisk.

Uri, H. (2016). Kunsten må være fri, men vi skal ikke glemme litteraturens ofre. Hentet fra <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/dB3ro/kunsten-maa-vaere-fri-men-vi-skal-ikke-glemme-litteraturens-ofre-helene-uri>

8.0. Samtykkeskjema

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

FORESPØRSEL OM DELTAKELSE I MANUS- OG KARAKTERUTVIKLING

Dette er en henvendelse til deg for å høre om du ønsker å delta i et praktisk-teoretisk prosjekt der du kan være med å videreutvikle manus til en miniserie som kan inspirere, gi en bredere fremstilling av nordmenn med asiatisk bakgrunn.

Målet med arbeidet, er for å finne ut om brukerinvolvering kan være et godt bidrag til manus- og karakterutvikling. Denne delen av prosjektet vil bli evaluert i en masteroppgave.

FORMÅL

Hovedformålet er å utvikle manus til en miniserie, mens masteroppgaven er en del av veien fram mot målet.

Representasjon av nordmenn med asiatisk opphav

Tanken med prosjektet er at oppgaven skal bidra med å gi en «representativ» bit av det mangfoldet vi ser her til lands i dag. Du skal få muligheten til å bruke din stemme til å fortelle din historie om hvem du er og hva det innebærer for deg å være norsk med asiatisk opphav, med hovedvekt på identitet, tilhørighet og kultur.

Opgaven skal reflektere rundt de ulike nyansene det er å være norsk-asiater, og hva som kan brukes videre som inspirasjon ved manus- og karakterutvikling. Hva slags vaner, holdninger og tanker sitter du med, du som vokser opp mellom kulturer? Og hva kan være interessant å se på videre?

I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

HVEM ER ANSVARLIG FOR FORSKNINGSPROSJEKTET?

Institutt for journalistikk og mediefag, OsloMet.

HVORFOR FÅR DU SPØRSMÅL OM Å DELTA?

Utvalget er basert på en bestemt målgruppe, nemlig nordmenn med asiatisk opphav mellom 22-35 år som kan være med å utvikle og inspirere frem karakterer til en miniserie (en fiksjonsbasert produksjon rettet mot allmennheten).

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du sender 10-15 bilder på forkant av intervjuet som forteller litt om deg. Dette kan være med å gi en ny type innsikt. Bilder kan bidra til mer kunnskap til hvem du er. Etter dette, blir det dybdeintervju (varighet: 30 – 60 minutter) hvor du får anledning til å fortelle litt om deg selv. Bildene kombinert med intervjuet kan potensielt gi et fullverdig bilde av hvem du er.

Bildene du velger å dele på forkant av intervjuet, kan vi se på sammen under intervjuet dersom det passer. Etter intervjuet, lager jeg en collage med dine bilder sammen med sitater fra intervjuet. Dette blir brukt i den kreative prosessen ved utvikling av manus. Det er kun student, veileder og sensor som vil få tilgang til dette. Dersom du ønsker å se dette, så kan jeg sende det til deg.

Det blir brukt lydopptak under selve intervjuet også vil deler av intervjuet bli notert ved behov.

FRIVILLIG DELTAKELSE OG MULIGHET FOR Å TREKKE DITT SAMTYKKE

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, undertegner du denne samtykkeerklæringen. Du kan når som helst og uten å oppgi noen grunn trekke ditt samtykke ved å kontakte Quinn Le, på epost: quinnenle@gmail.com eller telefon: 46842216. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

DITT PERSONVERN – HVORDAN VI OPPBEVARER OG BRUKER DINE OPPLYSNINGER

- Informasjonen som registreres om deg skal kun brukes slik som beskrevet i hensikten med studiet og produksjonen. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Kun de som er ansvarlige for dette prosjektet vil ha tilgang til opplysningene dine.
- Når manuset blir publisert, sendes deler av manuset som er inspirert av deg, slik at du kan godkjenne/ikke godkjenne før publisering. Opplysningene om deg vil alltid være anonymisert.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene anonymiseres når masteroppgaven leveres inn, noe som etter planen er 15. august 2022. Formålet med videre oppbevaring/bruk av personopplysninger, er å bruke dette til manusutvikling. Opplysningene vil bli skylagret hos prosjektleder. Ved produksjon vil informasjonen som er anonymisert bli delt med ansatte som skal jobbe videre med produksjonen. Derfor vil informasjon om deg som er anonymisert bli lagret på ubestemt tid.

DINE RETTIGHETER

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg, å få rettet personopplysninger om deg, få slettet personopplysninger om deg, få utlevert en kopi av dine personopplysninger (dataportabilitet), og å sende klage til

personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger. Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

DELTAGERE I MASTERPROSJEKTET

Hvis du har spørsmål til prosjektet, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Quinn Le, prosjektleder, på epost: quinnenele@gmail.com eller telefon: 46842216
- Ragnhild Fjellro, veileder, på e-post: ragfje@oslomet.no eller telefon: 92829090
- Ingrid Jacobsen, personvernombud, på e-post: personvernombud@oslomet.no eller telefon: 67 23 73

SAMTYKKE TIL DELTAKELSE I PROSJEKTET

Jeg har mottatt og forstått informasjonen om prosjektet, og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- Å delta på intervju
- Dele bilder
- At det blir gjort opptak under intervjuet. Prosjektleder vil alltid gi beskjed når opptaket starter og når det avsluttes ved hver sesjon.
- At informasjon om deg kan brukes som inspirasjon til manus. Opplysningene om deg er anonymisert.
- Dersom informasjon om deg blir brukt i manuset, så varsles det om på forhånd, slik at du får godkjenne/ikke godkjenne at dette skal få være med i manus

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles slik det er beskrevet i samtykkeskjemaet

Sted og dato

Deltakers signatur

Sted og dato

Prosjektleders signatur

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

FORESPØRSEL OM DELTAKELSE I MANUS- OG KARAKTERUTVIKLING

Dette er en henvendelse til deg for å høre om du ønsker å delta i et praktisk-teoretisk prosjekt der du kan være med å videreutvikle manus til en miniserie som kan inspirere, gi en bredere fremstilling av nordmenn med asiatisk bakgrunn.

Målet med arbeidet, er for å finne ut om brukerinvolvering kan være et godt bidrag til manus- og karakterutvikling. Denne delen av prosjektet vil bli evaluert i en masteroppgave.

FORMÅL

Hovedformålet er å utvikle manus til en miniserie, mens masteroppgaven er en del av veien fram mot målet.

Representasjon av nordmenn med asiatisk opphav

Tanken med prosjektet er at oppgaven skal bidra med å gi en «representativ» bit av det mangfoldet vi ser her til lands i dag. Du skal få muligheten til å bruke din stemme til å fortelle din historie om hvem du er og hva det innebærer for deg å være norsk med asiatisk opphav, med hovedvekt på identitet, tilhørighet og kultur.

Oppgaven skal reflektere rundt de ulike nyansene det er å være norsk-asiater, og hva som kan brukes videre som inspirasjon ved manus- og karakterutvikling. Hva slags vaner, holdninger og tanker sitter du med, du som vokser opp mellom kulturer? Og hva kan være interessant å se på videre?

I dette skrevet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

HVEM ER ANSVARLIG FOR FORSKNINGSPROSJEKTET?

Institutt for journalistikk og mediefag, OsloMet.

HVORFOR FÅR DU SPØRSMÅL OM Å DELTA?

Utvalget er basert på en bestemt målgruppe, nemlig nordmenn med asiatisk opphav mellom 22-35 år som kan være med å utvikle og inspirere frem karakterer til en miniserie (en fiksjonsbasert produksjon rettet mot allmennheten).

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du sender 10-15 bilder på forkant av intervjuet som forteller litt om deg. Dette kan være med å gi en ny type innsikt. Bilder kan bidra til mer kunnskap til hvem du er. Etter dette, blir det dybdeintervju (varighet: 30 – 60 minutter) hvor du får

anledning til å fortelle litt om deg selv. Bildene kombinert med intervjuet kan potensielt gi et fullverdig bilde av hvem du er.

Bildene du velger å dele på forkant av intervjuet, kan vi se på sammen under intervjuet dersom det passer. Etter intervjuet, lager jeg en collage med dine bilder sammen med sitater fra intervjuet. Dette blir brukt i den kreative prosessen ved utvikling av manus. Det er kun student, veileder og sensor som vil få tilgang til dette. Dersom du ønsker å se dette, så kan jeg sende det til deg.

Det blir brukt lydopptak under selve intervjuet også vil deler av intervjuet bli notert ved behov.

FRIVILLIG DELTAKELSE OG MULIGHET FOR Å TREKKE DITT SAMTYKKE

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, undertegner du denne samtykkeerklæringen. Du kan når som helst og uten å oppgi noen grunn trekke ditt samtykke ved å kontakte Quinn Le, på epost: quinnenle@gmail.com eller telefon: 46842216. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

DITT PERSONVERN – HVORDAN VI OPPBEVARER OG BRUKER DINE OPPLYSNINGER

- Informasjonen som registreres om deg skal kun brukes slik som beskrevet i hensikten med studiet og produksjonen. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Kun de som er ansvarlige for dette prosjektet vil ha tilgang til opplysningene dine.
- Når manuset blir publisert, sendes deler av manuset som er inspirert av deg, slik at du kan godkjenne/ikke godkjenne før publisering. Opplysningene om deg vil alltid være anonymisert.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene anonymiseres når masteroppgaven leveres inn, noe som etter planen er 15. august 2022. Formålet med videre oppbevaring/bruk av personopplysninger, er å bruke dette til manusutvikling. Opplysningene vil bli skylagret hos prosjektleder. Ved produksjon vil informasjonen som er anonymisert bli delt med ansatte som skal jobbe videre med produksjonen. Derfor vil informasjon om deg som er anonymisert bli lagret på ubestemt tid.

DINE RETTIGHETER

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg, å få rettet personopplysninger om deg, få slettet personopplysninger om deg, få utlevert en kopi av dine personopplysninger (dataportabilitet), og å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger. Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

DELTAGERE I MASTERPROSJEKTET

Hvis du har spørsmål til prosjektet, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Quinn Le, prosjektleder, på epost: quinnenele@gmail.com eller telefon: 46842216
- Ragnhild Fjellro, veileder, på e-post: ragfje@oslomet.no eller telefon: 92829090
- Ingrid Jacobsen, personvernombud, på e-post: personvernombud@oslomet.no eller telefon: 67 23 73

SAMTYKKE TIL DELTAKELSE I PROSJEKTET

Jeg har mottatt og forstått informasjonen om prosjektet, og har fått anledning til å stille spørsmål.
Jeg samtykker til:

- Å delta på intervju
- Dele bilder
- At det blir gjort opptak under intervjuet. Prosjektleder vil alltid gi beskjed når opptaket starter og når det avsluttes ved hver sesjon.
- At informasjon om deg kan brukes som inspirasjon til manus. Opplysningene om deg er anonymisert.
- Dersom informasjon om deg blir brukt i manuset, så varsles det om på forhånd, slik at du får godkjenne/ikke godkjenne at dette skal få være med i manus

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles slik det er beskrevet i samtykkeskjemaet

Sted og dato

Deltakers signatur

Sted og dato

Prosjektleders signatur

9.0. Intervjuguide

Intervjuguide

Intervjuguiden for karakterutvikling tar for seg: Hverdag, vaner, underholdningsformer, matretter, populære filmer og tv-programmer, musikk, oppvekst, medvirkning, opphav, tradisjoner, tro og filosofi, tilhørighet, identitet, rasisme, mål, ønsker og verdier

1. Navn, alder, kjønn, bosted, yrke, sivilstatus og opphav
2. Hvordan ser en typisk hverdag ut for deg? Når du står opp, hva gjør du?
(Hvis vi er ikke hjemme hos informanten, spør hvordan de har det hjemme hos deg)
3. Hva gir deg energi i hverdagen?
4. Hvor bruker du mest tid på sosiale medier?
5. Favoritt tv-serie og film?
6. Har du en favorittkarakter?
7. Er det noen karakterer på tv eller film som du kan relatere deg til?
8. Favorittartist/band?
9. Hvis du kan bestemme, hva slags type karakter ville du har sett mer av på tv?
10. Hva slags mat er du vokst opp med?
11. Hva er favorittmaten din?
12. Hvordan er du som person? Introvert, ekstrovert?
13. Hvordan var din oppvekst?
14. Hvordan er, eller hvordan var dine foreldre? (be dem om å ikke utlevere personlig informasjon)
15. Har du søsken? Hvis du har det, hvordan er eller var de?
16. Har du mye kontakt med venner og familie?
17. Hvordan ville dine venner og familie beskrevet deg som person?
18. Nevn tre oppnåelser som du er mest stolt av – jobb, fritid?
19. Hvilke plasser og mennesker representerer tilhørighet for deg i ditt liv?
20. Er du stolt av begge kulturene?
21. Kommer du på normer, skikker og tradisjoner som du kjenner til fra din ikke norske-kultur?
22. Hender det å du endrer måten du er på, at du tilpasser deg etter hvem du er sammen med? Som f.eks venner og familie.
23. Har du opplevd at din tilhørighet "skifter" og endrer seg?
24. Har du betalt en pris for tilhørighet?
25. Hva vil det si å være norsk for deg?
26. Uttrykker du deg likt på alle språk?
27. Bruker du samme kroppsspråk? Mimikk? Toneleie?
28. Snakker du like fort/sakte?
29. Hvilken plass har tro, religion og spiritualitet i ditt liv?
30. Hvilke religiøse tradisjoner og kulturelle merkedager feirer du, og hvordan?
31. Hva er identitet for deg?
32. Hvor er hjemme for deg? Klarer du å forklare og identifisere hvor du føler mest eller minst tilknytning, og i tilfelle hvorfor? (dette kan endre seg gjennom livet. Noe som har mindre plass nå, kan senere få større plass og motsatt.
33. Hva gjør du i hverdagen som er en del av din identitet? Som får deg til å stå søtt? Stødig?
34. Kan du huske første gangen du følte deg annerledes? Eller har du kjent på det?
35. Er det noen har fått deg til å føle deg annerledes?
36. Kommer du på noen fordomsfulle påstander som du kjenner til?

37. Hvilke fordommer og stereotypiske ideer har du? 38. Kan du komme på noen positive fordommer?

39. Har du opplevd rasisme? Eller har du eller noen du kjenner, opplevd diskriminering, som f.eks rasisme, mikroagresjon (det er som myggstikk. Det er små og store opplevelser i hverdagen. Det er spørsmål, utsagn, blikk eller handlinger som ikke tilfaller andre, og som poengterer at du (tilsynelatende) skiller deg ut fra mengden. Eks: når folk ikke setter seg ved siden av deg på bussen, butikkansatte som følger ekstra nøye med på hva du gjør i butikken, folk som tar på håret ditt i ren nysgjerrighet. Mikroagresjoner er også små kommentarer som føles nedlatende, støtende og sårende. Hver for seg kan de virke uskyldige

40. Hvilke følelser oppstår når du opplever deg urettferdig behandlet?

41. Hva er de tre største utfordringene i livet så langt?

42. Nevn tre gode verdier du lever etter. Altså, hva er viktige verdier for deg?

43. Hva slags mål og ønsker har du for tiden fremover?

10.0. Emotional Moodboard

Informant 1

Character

Informant 1 is a young woman who is very interested in science and technology. She is currently studying for a degree in Computer Science at the University of Oslo. She is also a member of the local coding club and has participated in several hackathons. She is very creative and enjoys drawing and painting. She is also a fan of anime and manga. She is very outgoing and enjoys meeting new people. She is very curious and loves to learn about new things. She is very organized and likes to have everything in its place. She is very hardworking and always gives her best effort. She is very kind and helpful to others. She is very confident and believes in herself. She is very resilient and does not give up easily. She is very determined and always achieves her goals. She is very loyal and values her friends. She is very honest and always tells the truth. She is very respectful and treats everyone with dignity. She is very responsible and always does what she is supposed to do. She is very disciplined and follows the rules. She is very punctual and always arrives on time. She is very clean and likes to have a tidy environment. She is very healthy and takes care of her body. She is very active and enjoys sports. She is very happy and loves to smile. She is very optimistic and always sees the bright side of things. She is very positive and always encourages others. She is very grateful and appreciates what she has. She is very humble and does not brag about her achievements. She is very open-minded and respects everyone's opinions. She is very tolerant and understands that everyone is different. She is very patient and does not get angry easily. She is very calm and composed. She is very confident and believes in herself. She is very resilient and does not give up easily. She is very determined and always achieves her goals. She is very loyal and values her friends. She is very honest and always tells the truth. She is very respectful and treats everyone with dignity. She is very responsible and always does what she is supposed to do. She is very disciplined and follows the rules. She is very punctual and always arrives on time. She is very clean and likes to have a tidy environment. She is very healthy and takes care of her body. She is very active and enjoys sports. She is very happy and loves to smile. She is very optimistic and always sees the bright side of things. She is very positive and always encourages others. She is very grateful and appreciates what she has. She is very humble and does not brag about her achievements. She is very open-minded and respects everyone's opinions. She is very tolerant and understands that everyone is different. She is very patient and does not get angry easily. She is very calm and composed.

Faktori

Informant 1 is very interested in the field of factors and their influence on human behavior. She has read several books on the topic and is currently conducting research on the subject. She is particularly interested in how factors like genetics, environment, and social interactions shape our personalities and actions. She is very curious and loves to explore the complexities of human nature. She is very organized and likes to have everything in its place. She is very hardworking and always gives her best effort. She is very kind and helpful to others. She is very confident and believes in herself. She is very resilient and does not give up easily. She is very determined and always achieves her goals. She is very loyal and values her friends. She is very honest and always tells the truth. She is very respectful and treats everyone with dignity. She is very responsible and always does what she is supposed to do. She is very disciplined and follows the rules. She is very punctual and always arrives on time. She is very clean and likes to have a tidy environment. She is very healthy and takes care of her body. She is very active and enjoys sports. She is very happy and loves to smile. She is very optimistic and always sees the bright side of things. She is very positive and always encourages others. She is very grateful and appreciates what she has. She is very humble and does not brag about her achievements. She is very open-minded and respects everyone's opinions. She is very tolerant and understands that everyone is different. She is very patient and does not get angry easily. She is very calm and composed.

Karakterer

Informant 1 is very interested in the field of character traits and how they influence our behavior. She has read several books on the topic and is currently conducting research on the subject. She is particularly interested in how character traits like honesty, kindness, and resilience shape our personalities and actions. She is very curious and loves to explore the complexities of human nature. She is very organized and likes to have everything in its place. She is very hardworking and always gives her best effort. She is very kind and helpful to others. She is very confident and believes in herself. She is very resilient and does not give up easily. She is very determined and always achieves her goals. She is very loyal and values her friends. She is very honest and always tells the truth. She is very respectful and treats everyone with dignity. She is very responsible and always does what she is supposed to do. She is very disciplined and follows the rules. She is very punctual and always arrives on time. She is very clean and likes to have a tidy environment. She is very healthy and takes care of her body. She is very active and enjoys sports. She is very happy and loves to smile. She is very optimistic and always sees the bright side of things. She is very positive and always encourages others. She is very grateful and appreciates what she has. She is very humble and does not brag about her achievements. She is very open-minded and respects everyone's opinions. She is very tolerant and understands that everyone is different. She is very patient and does not get angry easily. She is very calm and composed.

Forskere

Informant 1 is very interested in the field of research and how it influences our understanding of the world. She has read several books on the topic and is currently conducting research on the subject. She is particularly interested in how research in fields like psychology, sociology, and biology shape our understanding of human behavior and the natural world. She is very curious and loves to explore the complexities of the universe. She is very organized and likes to have everything in its place. She is very hardworking and always gives her best effort. She is very kind and helpful to others. She is very confident and believes in herself. She is very resilient and does not give up easily. She is very determined and always achieves her goals. She is very loyal and values her friends. She is very honest and always tells the truth. She is very respectful and treats everyone with dignity. She is very responsible and always does what she is supposed to do. She is very disciplined and follows the rules. She is very punctual and always arrives on time. She is very clean and likes to have a tidy environment. She is very healthy and takes care of her body. She is very active and enjoys sports. She is very happy and loves to smile. She is very optimistic and always sees the bright side of things. She is very positive and always encourages others. She is very grateful and appreciates what she has. She is very humble and does not brag about her achievements. She is very open-minded and respects everyone's opinions. She is very tolerant and understands that everyone is different. She is very patient and does not get angry easily. She is very calm and composed.

Forskere og natur

Informant 1 is very interested in the field of research and nature. She has read several books on the topic and is currently conducting research on the subject. She is particularly interested in how research in fields like biology, geology, and environmental science shape our understanding of the natural world. She is very curious and loves to explore the complexities of the universe. She is very organized and likes to have everything in its place. She is very hardworking and always gives her best effort. She is very kind and helpful to others. She is very confident and believes in herself. She is very resilient and does not give up easily. She is very determined and always achieves her goals. She is very loyal and values her friends. She is very honest and always tells the truth. She is very respectful and treats everyone with dignity. She is very responsible and always does what she is supposed to do. She is very disciplined and follows the rules. She is very punctual and always arrives on time. She is very clean and likes to have a tidy environment. She is very healthy and takes care of her body. She is very active and enjoys sports. She is very happy and loves to smile. She is very optimistic and always sees the bright side of things. She is very positive and always encourages others. She is very grateful and appreciates what she has. She is very humble and does not brag about her achievements. She is very open-minded and respects everyone's opinions. She is very tolerant and understands that everyone is different. She is very patient and does not get angry easily. She is very calm and composed.

Identitet og uttrykk

Informant 1 is very interested in the field of identity and expression. She has read several books on the topic and is currently conducting research on the subject. She is particularly interested in how identity and expression shape our personalities and actions. She is very curious and loves to explore the complexities of human nature. She is very organized and likes to have everything in its place. She is very hardworking and always gives her best effort. She is very kind and helpful to others. She is very confident and believes in herself. She is very resilient and does not give up easily. She is very determined and always achieves her goals. She is very loyal and values her friends. She is very honest and always tells the truth. She is very respectful and treats everyone with dignity. She is very responsible and always does what she is supposed to do. She is very disciplined and follows the rules. She is very punctual and always arrives on time. She is very clean and likes to have a tidy environment. She is very healthy and takes care of her body. She is very active and enjoys sports. She is very happy and loves to smile. She is very optimistic and always sees the bright side of things. She is very positive and always encourages others. She is very grateful and appreciates what she has. She is very humble and does not brag about her achievements. She is very open-minded and respects everyone's opinions. She is very tolerant and understands that everyone is different. She is very patient and does not get angry easily. She is very calm and composed.

11.0. Character Map

Character Map Worksheet

Question 1
Mask:
Optimistisk
Trygg på seg selv
Tøff

Question 5
Trouble Traits:
Desperat
Nikkedukke
Usikker
Lyver om sine følelser

Question 3
Strongest Traits:
Medgjørlig
Humor

Question 2
Fear:
Bli forlatt
Være mislykket

MAI
28 år

Question 6
Dark Side:
Innesluttet
Falskt forhold
Ulykkelig
Lyver for seg selv

Question 4
Traits Admired
Mennesker som gir faen
Tørre å si ifra når noe oppleves urettferdig
Ekte/autentiske forhold